

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1993-1994

HANDELINGEN

3-4-5-6-7-8-9-10

VERGADERINGEN VAN NOVEMBER 1993

ACTUELE INTERPELLATIES

ACTUELE VRAGEN

DECREET BETREFFENDE DE INSPECTIE EN DE BEGELEIDING VAN DE
LEVENS BESCHOUWELIJKE VAKKEN

DECREET BETREFFENDE HET ONDERWIJS-V

DECREET STICHTING VOOR DE VLAAMSE SCHOOLSPOORT

DECREET TOT BEVORDERING VAN DE ECONOMISCHE EXPANSIE IN HET
VLAAMS GEWEST

DECREET TOT OPRICHTING VAN DE VLAAMSE RAAD VOOR WETENSCHAPS-
BELEID

DECREET TOT REGELING VAN DE RECLAME EN SPONSORING OP RADIO EN
TELEVISIE

DECREET TOT WIJZIGING VAN HET DECREET BESTUURLIJK BELEID

DECREET TOT WIJZIGING VAN HET DECREET RECHTSPOSITIE PERSO-
NEELSLEDEN GEMEENSCHAPSONDERWIJS

EUROPESE UNIE

INTERPELLATIES
MEDEDELING VAN DE VLAAMSE REGERING NAAR AANLEIDING VAN HET
GLOBAAL PLAN VAN DE FEDERALE REGERING

SOCIAAL PACT

VERANKERING

WATERVERDRAGEN

Inhoud

Nr. 3 **Vrijdag 5 november 1993** Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 55

Boodschappen, blz. 55

Ontwerpen van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 55

Voorstellen van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 55

Voorstel tot wijziging van het reglement
Indiening en verwijzing, blz. 56

Verslag
Indiening, blz. 56

Arresten van het Arbitragehof
Indiening, blz. 56

Kennisgevingen van het Arbitragehof
Indiening, blz. 56

Schriftelijke vragen (Regl. art. 76)
Indiening, blz. 56

Samenstelling van commissies
Wijziging onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 56

Motie van orde
Voorafgaande vraag over de toepassing van de procedure, blz. 57

Motie van orde
Opheldering over de stand van zaken, blz. 57

Motie van orde
Voorstel tot het verlenen van voorrang in plenaire vergadering, blz. 58

Actuele vragen (Regl. art. 77)
Actuele vraag van mevrouw M. Aelvoet tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de uitbreiding van het industrieterrein van Aarschot naar de Hofheide in Holsbeek-Nieuwrode, blz. 58

Actuele vraag van mevrouw V. Dua tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de nieuwe bestemming van militaire domeinen, blz. 59

Actuele vraag van de heer E. Van Varenbergh tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de toewijzing van gronden en gebouwen op basis van taalaanhorigheid door de OCMW van Linkebeek, blz. 59

Actuele vraag van de heer H. Schiltz tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Weten-

schapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de verkoop van de NIM door de federale regering en de beveiliging van de Vlaamse belangen in deze sector, blz. 60

Actuele vraag van de heer J. Vandeurzen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over bepaalde uitlatingen van de voorzitter van de KS, blz. 61

Voorstel van resolutie van de heer P. Dewael c.s. betreffende artikel 128 van het verdrag van 7 februari 1992 betreffende de Europese Unie — 420 (1993-1994) — Nr. 1
Voorstel tot het verlenen van voorrang in plenaire vergadering, blz. 62
Sprekers : de heren P. Dewael, P. Van Grembergen, H. Van Dienderen, W. Verreycken, W. Seeuws

Actuele interpellaties (Regl. art. 79)
Actuele interpellatie van de heer A. Denys tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de gevolgen van het zogenaamd sociaal pact

Actuele interpellatie van de heer J. Geyssels tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de gevolgen van het sociaal pact voor Vlaanderen, blz. 64
Sprekers : de heren A. Denys, J. Geyssels, E. Van Rompuy, H. Schiltz, F. Van den Eynde, P. Van Grembergen, S. Platteau, H. Van Dienderen, minister-president L. Van den Brande

Regeling van de werkzaamheden, blz. 76

Betrekkingen, over het afspringen van de aan het HST-dossier gekoppelde besprekingen betreffende de Schelde-uitdieping
Actuele interpellatie van de heer F. Dewinter tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het afspringen van de Vlaams-Nederlandse onderhandelingen met betrekking tot de waterverdragen

Actuele interpellatie van de heer L. Hancké tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de opschorting van de Vlaams-Nederlandse besprekingen over de uitdieping van de Westerschelde

Actuele interpellatie van de heer H. Van Dienderen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de uitdieping van de Schelde en de tracékeuze voor de HST ten noorden van Antwerpen, blz. 77

Sprekers : de heren M. Van Peel, E. Beysen, F. Dewinter, H. Van Dienderen, L. Hancké, H. Schiltz, minister T. Kelchtermans, minister-president L. Van den Brande

Met redenen omklede motie, blz. 90

Actuele interpellatie van de heer F. Van den Eynde tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over een geheim rapport betreffende de Franse greep op de Belgische economie, blz. 90

Sprekers : de heer F. Van den Eynde, minister-president L. Van den Brande
Met redenen omklede motie, blz. 93

Regeling van de werkzaamheden, blz. 93

Nr. 4 **Vrijdag 5 november 1993** Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 77

Actuele interpellaties (Regl. art. 79)
(Voortzetting)

Actuele interpellatie van de heer M. Van Peel tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de Vlaamse reactie op de Nederlandse houding over de Schelde-uitdieping

Actuele interpellatie van de heer E. Beysen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe

Nr. 5 **Woensdag 17 november**

Berichten van verhindering, blz. 95

Voorstellen van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 95

Voorstellen van resolutie
Indiening en verwijzing, blz. 95

Beleidsbrieven
Indiening en verwijzing, blz. 95

Verslagen
Indiening, blz. 96

Kennisgeving van het Rekenhof
Indiening en verwijzing, blz. 96

Advies van de Vlaamse Mediaraad

Indiening en verwijzing, blz. 96

Arresten van het Arbitragehof

Indiening, blz. 96

Kennisgeving van het Arbitragehof

Indiening, blz. 96

Schriftelijke vragen (Regl. art. 76)

Indiening, blz. 96

Regeling van de werkzaamheden, blz. 97

Voorstel van resolutie van de heer P. Dewael C.S. betreffende artikel 128 van het verdrag van 7 februari 1992 betreffende de Europese Unie

— 420 (1993-1994) — Nr. 1

Bespreking, blz. 97

Sprekers : de heren D. Van der Maelen, R. Van Hooland, H. Van Dienderen, P. Dewael, minister H. Weckx

Regeling van de werkzaamheden, blz. 106

Ontwerp van decreet betreffende de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken

— 402 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 107

Sprekers : de heer G. Vanleenhove, verslaggever, de heer L. Martens, mevrouw J. Leduc, de heren C. Moors, A. Denys, L. Appeltans, minister L. Van den Bossche

Artikelsgewijze bespreking, blz. 112

Ontwerp van decreet betreffende het onderwijs-V

— 408 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 119

Spreker : minister L. Van den Bossche

Voorstel van decreet van mevrouw A. Leysen en de heren A. Schellens en J. Tavernier houdende de erkenning en de subsidiëring van de Stichting voor de Vlaamse Schoolsport

— 411 (1993-1994) — Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking, blz. 119

Sprekers : de heer R. Swinnen, verslaggever, de heren L. Pierco, J. Caudron, minister L. Van den Bossche

Artikelsgewijze bespreking, blz. 121

Sprekers : mevrouw A. Leysen, de heer L. Pierco, minister L. Van den Bossche

Regeling van de werkzaamheden, blz. 123**Nr. 6 Woensdag 24 november 1993**

Berichten van verhindering, blz. 125

Voorstel van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 125

Voorstel van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 125

Beleidsbrief

Indiening en verwijzing, blz. 125

Verslag

Indiening, blz. 125

Jaarverslag

Indiening, blz. 125

Verzoekschrift

Indiening en verwijzing, blz. 126

Besluit van de Vlaamse regering

Indiening en verwijzing, blz. 126

Schriftelijke vragen (Regl. art. 76)

Indiening, blz. 126

Mededeling van de Vlaamse regering, blz. 126**Regeling van de werkzaamheden**, blz. 129**Nr. 7 Donderdag 25 november 1993
Morgenvergadering**

Berichten van verhindering, blz. 131

Mededeling van de Vlaamse regering

Debat, blz. 131

Sprekers : de heren P. Van Grembergen, E. Beysen, E. Van Rompuy, A. Denys, F. Vandembroucke, G. Annemans, J. Geysels, H. Schiltz, M. Olivier, F. Dewinter, F. Van den Eynde, L. Hancké, L. Dierickx, G. Moens, mevrouw M. Vogels, de heer M. Van Peel, minister-president L. Van den Brande

Met redenen omklede moties, blz. 156

Regeling van de werkzaamheden, blz. 156**Nr. 8 Donderdag 25 november 1993
Middagvergadering**

Berichten van verhindering, blz. 157

Actuele vragen (Regl. art. 77)

Actuele vraag van de heer H. Olaerts tot

de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de herinvoering van technische controles op het vlak van zendvermogen bij de lokale radio's vanaf 1 november 1993, blz. 157

Actuele vraag van de heer L. Hancké tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over het voorstel om Sarajevo uit te roepen tot culturele hoofdstad van Europa in 1993-1994, blz. 158

Actuele vraag van de heer J. Caudron tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over het uitblijven van een Vlaamse officiële reactie na de beslissing van de federale regering tot renovatie van het Heizelstadion, blz. 159

Actuele vraag van de heer H. Van Dierden tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de promotionele samenwerking van een privé-bedrijf met een informatief programma van de BRTN, blz. 160

Actuele vraag van de heer M. Maertens tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over het schieten van beschermde vogelsoorten door Franse jagers aan de Frans-Belgische grens in De Panne, blz. 161

Actuele vraag van de heer P. Van Grembergen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de positie van het Nederlands in de internationale instellingen en in het bijzonder in het Eurocorps

Actuele vraag van de heer F. Dewinter tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over een besluit van het Europees Parlement om voortaan slechts het Engels, het Duits en het Frans als volwaardige talen te gebruiken

Actuele vraag van de heer J. Valkeniers tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het taalgebruik in het Eurocorps

Actuele vraag van de heer M. Olivier tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over het gebruik van het Nederlands in de instellingen van de Europese Unie, blz. 162

Actuele vraag van de heer J. Gabriëls tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de uitlatingen van een fede-

raal minister inzake een materie, met name de concretisering van het Mestactieplan, die tot de bevoegdheid van de Vlaamse regering behoort, blz. 165

Actuele vraag van de heer G. Annemans tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over waarborgen inzake tewerkstelling bij Van Hool na de lectuur van het arrest van de Raad van State in een zaak waarin genoemde onderneming partij was, blz. 166

Actuele vraag van de heer F. Dewinter tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de deelname van leden van de Vlaamse regering aan BRTN-amusementsprogramma's, blz. 167

Actuele vraag van de heer J. De Mol tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het ijs- en sneeuwvrij maken van fietspaden, blz. 168

Actuele interpellatie (Regl. art. 79)

Actuele interpellatie van de heer F. Dewinter tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over een televisieboodschap betreffende racisme, blz. 169

Sprekers : de heren F. Dewinter, J. Sleetckx, M. Didden, F. Van den Eynde, mevrouw M. Vogels, de heer M. Van Peel, minister W. Demeester-De Meyer

Vaste Nationale Cultuurpactcommissie

Benoeming van twee vaste en twee plaatsvervangende leden, blz. 174

Spreker : de heer F. De Man

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Aanwijzing van een lid, blz. 175

Voorstel van resolutie van de heer P. Dewael c.s. betreffende artikel 128 van het verdrag van 7 februari 1992 betreffende de Europese Unie
— 420 (1993-1994) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 176

Spreker : de heer W. Verreycken

Ontwerp van decreet betreffende de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken
— 402 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming, blz. 177

Sprekers : mevrouw J. Leduc, de heren L. Martens, L. Standaert, J. Gabriëls, F. Vergote, mevrouw A. De Maght-Aelbrecht

Voorstel van decreet van mevrouw A. Leysen en de heren A. Schellens en J. Tavernier houdende de erkenning en de

subsidiering van de Stichting voor de Vlaamse Schoolsport

— 411 (1993-1994) — Nrs. 1 tot 6

Aangehouden stemmen, blz. 179

Sprekers : mevrouw A. Gijsbrechts-Horckmans, de heren A. Van Apeeren, J. Eeman

Hoofdelijke stemming, blz. 183

Sprekers : de heer L. Pierco, mevrouw A. Leysen, de heer J. Caudron

Met redenen omklede motie van de heer A. Denys tot besluit van de op 19 oktober 1993 door de heer A. Denys gehouden interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het tussen de busconstructeur Van Hool en de Waalse vervoermaatschappij gerezen geschil
— 409(1993-1994) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 184

Met redenen omklede motie van mevrouw V. Dua tot besluit van de op 19 oktober 1993 door mevrouw V. Dua en de heren J. Van Looy en A. Denys gehouden interpellaties tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over het mestactieplan, tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het landbouwbeleid van de Vlaamse regering na de goedkeuring van het Sint-Michielsakkoord en de uitvoering van het mestactieplan en tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over het mestactieplan
— 410 (1993-1994) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 185

Sprekers : mevrouw V. Dua, de heren F. Vergote, F. Wymeersch en L. Hancké

Met redenen omklede motie van de heer E. Beysen tot besluit van de op 5 november 1993 door de heren M. Van Peel, E. Beysen, F. Dewinter, L. Hancké en H. Van Dienderen gehouden actuele interpellaties respectievelijk tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de opschorting van de Vlaams-Nederlandse besprekingen over de uitdieping van de Westerschelde en tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de afspringen van de aan het HST-dossier gekoppelde besprekingen betreffende de Schelde-uitdieping, tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het afspringen van de Vlaams-Nederlandse onderhandelingen met betrekking tot de waterverdragen, tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de opschorting van de Vlaams-Nederlandse besprekingen over de uitdieping van de Westerschelde en tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de uitdieping van de Schelde en de tracékeuze voor de HST ten noorden van Antwerpen
— 423 (1993-1994) — Nr. 1

heden, over het afspringen van de Vlaams-Nederlandse onderhandelingen met betrekking tot de waterverdragen, tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de opschorting van de Vlaams-Nederlandse besprekingen over de uitdieping van de Westerschelde en tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de uitdieping van de Schelde en de tracékeuze voor de HST ten noorden van Antwerpen
— 422 (1993-1994) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 188

Spreker : de heer E. Beysen

Met redenen omklede motie van de heer H. Van Dienderen tot besluit van de op 5 november 1993 door de heren M. Van Peel, E. Beysen, F. Dewinter, L. Hancké en H. Van Dienderen gehouden actuele interpellaties respectievelijk tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de Nederlandse houding over de Schelde-uitdieping en tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het afspringen van de aan het HST-dossier gekoppelde besprekingen betreffende de Schelde-uitdieping, tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het afspringen van de Vlaams-Nederlandse onderhandelingen met betrekking tot de waterverdragen, tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de opschorting van de Vlaams-Nederlandse besprekingen over de uitdieping van de Westerschelde en tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de opschorting van de Vlaams-Nederlandse besprekingen over de uitdieping van de Westerschelde en tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de uitdieping van de Schelde en de tracékeuze voor de HST ten noorden van Antwerpen
— 423 (1993-1994) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 188

Spreker : de heer H. Van Dienderen

Met redenen omklede motie van de heer G. Annemans c.s. tot besluit van de op 5 november 1993 door de heer F. Van den Eynde gehouden actuele interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over een geheim rapport betref-

fende de Franse greep op de Belgische economie
– 424 (1993-1994) - Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 190
Spreker : de heer F. Van den Eynde

Met redenen omklede motie van de heren G. Annemans en L. Van Nieuwenhuysen tot besluit van de op 5 november 1993 door de heer G. Annemans in commissie gehouden interpellatie tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de taalregeling in het onderwijs in de faciliteiten- en taalgrensgemeenten
– 425 (1993-1994) -- Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 192
Spreker : de heer L. Van Nieuwenhuysen

Regeling van de werkzaamheden, blz. 193

**Nr. 9 Dinsdag 30 november 1993
Morgenvergadering**

Berichten van verhindering, blz. 195

Voorstel van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 195

Verslagen
Indiening, blz. 195

Aanvullend verslag
Indiening, blz. 195

Besluiten van de Vlaamse regering
Indiening en verwijzing, blz. 195

Schriftelijke vragen (Regl. art. 76)
Indiening, blz. 196

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 maart 1991 houdende het statuut van de Nederlandse Radio- en Televisie-uitzendingen in België, Omroep van de Vlaamse Gemeenschap en tot wijziging van het decreet van 12 juni 1991 tot regeling van de reclame en sponsoring op radio en televisie
– 412 (1993-1994) – Nrs. 1 tot 6

Algemene bespreking, blz. 196
Sprekers : de heer D. Van der Maelen, verslaggever, de heer D. Van Me-

chelen, mevrouw M. Dillen, de heren H. Van Dienderen, E. Van Rompuy, minister H. Weckx

Artikelsgewijze bespreking, blz. 212
Sprekers : de heer H. Van Dienderen, minister H. Weckx

Ontwerp van decreet betreffende het onderwijs-V
– 408 (1992-1993) – Nrs. 1 tot 8

Algemene bespreking, blz. 213
Sprekers : de heer I. Verleyen, verslaggever, de heren W. Taelman, L. Appeltans, C. Moors, minister L. Van den Bossche

Artikelsgewijze bespreking, blz. 218
Sprekers : mevrouw A. Leysen, minister L. Van den Bossche

Regeling van de werkzaamheden, blz. 232

**Nr. 10 Dinsdag 30 november 1993
Middagvergadering**

Berichten van verhindering, blz. 233

Voorstel van decreet van de heer R. Swinnen c.s. houdende wijziging van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs
– 395 (1992-1993) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 233
Sprekers : de heer I. Verleyen, verslaggever, de heren J. Eeman, R. Swinnen

Artikelsgewijze bespreking, blz. 235

Ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging en van het decreet van 1 juli 1992 tot wijziging van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging en van het decreet van 12 december 1990 betreffende het bestuurlijk beleid
– 414 (1993-1994) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 235

Artikelsgewijze bespreking, blz. 235

Ontwerp van decreet tot oprichting van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid
– 399 (1992-1993) – Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking, blz. 236
Sprekers : de heer H. Candries, verslaggever, de heren I. Verleyen, L. Appeltans, minister-president L. Van den Brande

Artikelsgewijze bespreking, blz. 240

Ontwerp van decreet tot bevordering van de economische expansie in het Vlaamse Gewest
– 361 (1992-1993) – Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 243
Sprekers : de heer P. Deprez, verslaggever, mevrouw M. Aelvoet, de heren S. De Clerck, A. Denys, F. Wymeersch, C. Lisabeth, minister-president L. Van den Brande

Artikelsgewijze bespreking, blz. 253
Spreker : mevrouw M. Aelvoet

Interpellatie (Regl. art. 78)

Interpellatie van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de benoemingspolitiek in de Brusselse OCMW's, blz. 258

Sprekers : de heren E. Van Vaerenbergh, J. Van Hauthem, H. Suykerbuyk, A. De Boeck, minister H. Weckx

Met redenen omklede moties, blz. 262

Regeling van de werkzaamheden, blz. 263

5e vergadering

Woensdag 17 november 1993
Morgenvergadering

VOORZITTER : de heer L. Vanvelthoven

— *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

— *De vergadering wordt geopend om 10.05 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

W. Goossens, F. Van den Eynde : gezondheidsredenen ;

W. Claes, E. Derycke : buitenslands ;

P. Berben, L. Hancké : ambtsverplichtingen.

VOORSTELLEN VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De voorzitter : De volgende voorstellen van decreet werden ingediend :

- Voorstel van decreet van de heer J. Ansoms houdende wijziging van de wet van 10 maart 1925 op de elektriciteitsvoorziening — 421 (1993-1994) — Nr. 1.
Verwezen naar de commissie voor

Economie, Energie, Landbouw en Werkgelegenheid.

- Voorstel van decreet van de heer P. Van Grembergen c.s. houdende wijziging van het decreet van 19 juli 1973 tot regeling van het gebruik van de talen voor de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en de werknemers alsmede van de door de wet en de verordeningen voorgeschreven akten en bescheiden van de ondernemingen — 427 (1993-1994) — Nr. 1.
Verwezen naar de commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Ambtenarenzaken.
- Voorstel van decreet van de heer V. Anciaux houdende oprichting van een Vlaams Vredesinstituut — 428 (1993-1994) — Nr. 1.
Verwezen naar de commissie voor Cultuur.
- Voorstel van decreet van de heren E. De Groot en R. Deswaene houdende oprichting van drugs- en aidspreventieteams in het departement Onderwijs van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap — 429 (1993-1994) — Nr. 1.
Verwezen naar de commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid.

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE

Indiening en verwijzing

De voorzitter : De volgende voorstel-

len van resolutie werden ingediend :

- Voorstel van resolutie van de heer P. Dewael c.s. betreffende artikel 128 van het verdrag van 7 februari 1992 betreffende de Europese Unie — 420 (1993-1994) — Nr. 1.
Verwezen naar de eerstvolgende plenaire vergadering (Regl., artikel 37, punt 1, littera i).
- Voorstel van resolutie van de heer F. Dielens c.s. betreffende de samenwerking tussen het Vlaamse Gewest en het Waalse Gewest — 426 (1993-1994) — Nr. 1.
Verwezen naar de commissie voor Samenwerking.

BELEIDSBRIEVEN

Indiening en verwijzing

De voorzitter : De volgende beleidsbrieven werden ingediend :

- Beleidsbrief Het wetenschapsbeleid in Vlaanderen. Beleidsbrief voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen — 417 (1993-1994) — Nr. 1.
Verwezen naar de commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid.
- Beleidsbrief Het economisch be-

Voorzitter

leid in Vlaanderen. Beleidsprioriteiten voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen

— 418 (1993-1994) — Nr. 1.

Verwezen naar de commissie voor Economie, Energie, Landbouw en Werkgelegenheid.

- Beleidsbrief Het landbouwbeleid in Vlaanderen. Beleidsprioriteiten voor 1994, ingediend door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen
— 419 (1993-1994) — Nr. 1.
Verwezen naar de commissie voor Economie, Energie, Landbouw en Werkgelegenheid.

VERSLAGEN

Indiening

De voorzitter : De volgende verslagen werden ingediend :

- door de heer R. Swinnen namens de commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid over het voorstel van decreet van mevrouw A. Leysen en de heren A. Schellens en J. Tavernier houdende de erkenning en de subsidiëring van de Stichting voor de Vlaamse Schoolsport
— 411 (1993-1994) — Nr. 3.
- door de heer E. Pinoie namens de commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Ambtenarenzaken over het ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging en van het decreet van 1 juli 1992 tot wijziging van de wet van 26 maart 1971

op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging en van het decreet van 12 december 1990 betreffende het bestuurlijk beleid

— 414 (1993-1994) — Nr. 2.

KENNISGEVING VAN HET REKENHOF

Indiening en verwijzing

De voorzitter : De volgende kennisgeving van het Rekenhof werd ingediend :

- Kennisgeving van het Rekenhof van de brief die het op 9 november 1993 heeft gestuurd aan mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, in verband met het centraal thesauriebeheer voor de Vlaamse openbare instellingen.
Verwezen naar de commissie voor Financiën en Begroting.

ADVIES VAN DE VLAAMSE MEDIARAAD

Indiening en verwijzing

De voorzitter : Het volgende advies van de Vlaamse Mediaraad werd ingediend :

- Advies van de Vlaamse Mediaraad over het doorgeven van Ar-te/21.
— Advies nr. 93/11.
Verwezen naar de commissie voor de Media.

ARRESTEN VAN HET ARBITRAGEHOF

Indiening

De voorzitter : De volgende arresten

van het Arbitragehof liggen ter inzage bij het secretariaat van de Raad, afdeling plenaire vergadering :

- Arrest nr. 77/93 van 3 november 1993 (rolnummer 506) ;
- Arrest nr. 78/93 van 9 november 1993 (rolnummers 509 en 510) ;
- Arrest nr. 79/93 van 9 november 1993 (rolnummers 511 en 519) ;
- Arrest nr. 80/93 van 9 november 1993 (rolnummer 513).

KENNISGEVING VAN HET ARBITRAGEHOF

Indiening

De voorzitter : De volgende kennisgeving van het Arbitragehof betreffende beroepen tot vernietiging ligt ter inzage bij het secretariaat van de Raad, afdeling plenaire vergadering :

- Rolnummers 601 tot en met 605.

SCHRIFTELIJKE VRAGEN

(Regl. art. 76)

Indiening

De voorzitter : Schriftelijke vragen werden ingediend door :

- de heren L. Barbé, R. Bosman, M. Capoen, J. Caubergs, J. De Meyer, J. De Mol, F. Dewinter, mevrouw V. Dua, de heren P. Hostekint, H. Marsoul, L. Standaert, F. Van den Eynde, H. Van Dienderen, L. Van Nieuwenhuyzen, E. Van Vaerenbergh, R. Van Walleghem, F. Vermeiren, mevrouw M. Vogels, de heer R. Wierinckx .

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De heer F. Dewinter : Mijnheer de voorzitter, ik wens bij de aanvang van deze ochtendvergadering op te merken dat wij met verbazing kennis genomen hebben van de beslissing van het federale parlement om vanmiddag in openbare vergadering bijeen te komen. Per telegram of fax werd ons gevraagd om 15 uur te komen luisteren naar de uiteenzetting van eerste minister Dehaene. Ik veronderstel dat er hierover overleg is gepleegd met de voorzitter van de Vlaamse Raad. Noch in het vast, noch in het uitgebreid bureau is hierover een beslissing genomen. Dit impliceert dat wij onze namiddagvergadering op bevel van het federale parlement zullen moeten uitstellen. Het is de zoveelste keer dat dit gebeurt en wij protesteren fel tegen deze gang van zaken. Het bevestigt immers wat wij al lang beweren, namelijk dat wij een alibiparlement worden waarvan gebruik wordt gemaakt om de indruk te wekken dat wij als Vlamingen iets te vertellen hebben. In de praktijk neemt men echter een loopje met ons. Wij moeten, als puppets on a string, reageren wanneer de federale overheid beslist en beschikt. Ik vraag dus zo vlug mogelijk een vergadering van het bureau zodat wij ons hierover zouden kunnen beraden. Ik kan u reeds mededelen dat wij niet bereid zijn de vergadering van vanmiddag uit te stellen en baan te ruimen voor het regionale parlement. Voor een keer moet het federale parlement zich maar schikken naar de regionale parlementen.

De voorzitter : Mijnheer Dewinter, uw verhaal verbaast mij enigszins. U vraagt een vergadering van het bureau terwijl u ongetwijfeld reeds in het bezit bent van de uitnodiging voor het bijwonen van de vergadering van het bureau over acht minuten. Alle leden van het uitgebreid bureau, waartoe u behoort, zijn daarvan op de hoogte.

De heer F. Dewinter : Mijnheer de voorzitter, dat zijn vijgen na Pasen. De vergadering van het bureau is uiteraard een goede zaak, maar het blijven vijgen na Pasen. Wij hebben

niet de kans gehad daarover voorafgaandelijk een beslissing te nemen. Tijdens de vergadering van het bureau zal akte worden genomen van wat men ons vraagt. Men zal daar wellicht op ingaan, maar ik verwittigt dat wij daar niet toe bereid zijn.

De voorzitter : Mijnheer Dewinter, ik heb alleen gezegd dat uw vraag om een bijeenkomst van het bureau mij verbaast omdat u weet dat dit zal gebeuren vermits u uitgenodigd bent voor de vergadering die over zeven minuten zal aanvangen.

Wij hebben vanmorgen inderdaad de vraag gekregen van de voorzitters van Kamer en Senaat die zich verontschuldigd hebben voor het laattijdig toekomen van deze vraag. Zij zijn zelf echter slechts om vier uur vanavond geconfronteerd werden met de vraag van de federale regering. Ik ben het ook niet eens met uw opmerking dat wij een alibiparlement zouden zijn. Ik ben het niet eens met uw opmerking dat wij moeten knippen en buigen als vanuit de federale instanties ons gevraagd wordt een andere vergaderdag of vergaderuur aan te nemen. Ik doe wat ik moet doen in deze omstandigheden. Het uitgebreid bureau van de Vlaamse Raad zal daarover beraadslagen en zal een beslissing nemen, uiteraard rekening houdend, zoals dat in een federaal land hoort, met alle federale instanties.

Vraagt nog iemand het woord ?
(Neen)

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer P. Dewael c.s. betreffende artikel 128 van het verdrag van 7 februari 1992 betreffende de Europese Unie — 420 (1993-1994) — Nr. 1

Bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het voorstel van resolutie van de heer Dewael c.s. betreffende artikel 128 van het verdrag van 7 februari 1992 betreffende de Europese Unie.

De bespreking is geopend.

De heer Dewael had ons verwittigt dat hij hier pas om 10.10 uur zou kunnen zijn.

Ik geef dus eerst het woord aan de heer Van der Maelen.

De heer D. Van der Maelen (op de tribune) : Voorzitter, mijnheer de minister, collega's, toen hier vijftien maanden geleden in de Vlaamse Raad het debat rond het Verdrag van Maastricht plaatshad, heb ik namens de SP-fractie de aandacht vestigde op het thema Maastricht en de culturele identiteit. Namens de fractie heb ik toen op twee punten gewezen. Het eerste punt was dat Maastricht de specificiteit van cultuur erkent. We moeten de teksten hieromtrent echter kritisch benaderen en we moeten de ontwikkelingen op dit vlak van nabij volgen. Tweede punt dat ik heb aangehaald, was dat wij bijzondere aandacht moeten besteden aan de culturele ontwikkelingen waarmee groot geld is gemoeid. Ik wees er toen op dat dit wel eens het eerste knelpunt zou kunnen zijn waarmee wij worden geconfronteerd. Daarom moeten we bijzonder aandachtig volgen wat zich op de Europese scène afspeelt, maar ook wat zich op een groter toneel, namelijk op wereldvlak afspeelt. Ook de GATT-onderhandelingen verdienen vanuit cultureel oogpunt onze aandacht. De uitgangspunten van de SP-fractie kennde, zal het u niet verwonderen dat wij deze resolutie willen aangrijpen om op deze voor ons belangrijke thema's terug te komen, met opmerkingen en vragen enerzijds audiovisuele cultuur en rond anderzijds het Verdrag van Maastricht enerzijds en audiovisuele cultuur en de GATT-onderhandelingen, in het bijzonder het GATS-luik, General Agreement on Trade in Services. Wat de audiovisuele cultuur en Maastricht betreft wil ik toch even het institutionele kader situeren waarbinnen wij in Europa praten over cultuur en in het bijzonder over audiovisuele cultuur. Het verdrag betreffende de Europese Unie bevat hieromtrent twee sleutelartikelen.

Ten eerste, artikel 92 dat stelt, en

Van der Maelen

daar verheugen wij ons over, dat cultuurgooederen niet mogen worden beschouwd als louter economische goederen en dat er steunmaatregelen moeten kunnen worden genomen om de cultuur in stand te houden en het culturele erfgoed te bewaren. Hier hebt u al onmiddellijk een illustratie van wat ik daarnet in mijn inleiding zei, namelijk dat we de ontwikkelingen op cultureel vlak van nabij moeten volgen. Het eerste gedeelte van dit artikel staat ons wel aan, maar het tweede gedeelte verontrust ons wel enigszins omdat voor de specifieke behandeling van cultuurgooederen een belangrijke voorwaarde wordt gesteld, namelijk dat er geen verstoring mag zijn van het handelsverkeer en de mededingingsvoorwaarden. Dit is een erg ruime, maar vooral erg vage formulering. De invulling ervan zal van het allergrootste belang zijn voor de inhoud van het hele artikel.

Het tweede artikel dat centraal in dit debat moet staan, is artikel 128 van het verdrag betreffende de Europese Unie. Dit artikel stelt dat de Gemeenschap moet/kan bijdragen tot de ontplooiing van de lidstaten. Dit artikel betreft specifiek de audiovisuele sector en stelt dat de Gemeenschap moet/kan bijdragen tot samenwerking tussen de lidstaten op het vlak van de audiovisuele cultuur en ook dat de Gemeenschap ondersteuning en aanvulling kan geven aan activiteiten van de lidstaten. Dit is een vrij vaag en algemeen kader zodat de ontwikkelingen goed in het oog moeten worden gehouden.

— De heer R. Vanlerberghe, oudste lid, treedt als voorzitter op.

Ik heb twee vragen bij deze twee artikelen.

De eerste vraag is of de ministers van Cultuur van de Twaalf zich al over de audiovisuele sector hebben gebogen? Hebben zij zich samen al afgevraagd welke steunmaatregelen zij voor de Unie aanvaardbaar achten en welke niet, welke samenwerking zij wensen aan te moedigen en welke niet? Hebben zij al overlegd welke ondersteuning en aanvulling van ini-

tiatieven zij wensen? Zo ja, wat zijn de resultaten van dit overleg? Zo nee, waarop wachten zij om te overleggen?

Op het federale niveau heeft de regering van het Belgisch voorzitterschap gebruik gemaakt om zelfs vóór de inwerkingtreding van het verdrag van Maastricht op 1 november jongstleden, voorbereidende maatregelen te nemen om vrij algemene bepalingen van het verdrag in afgeleide wetgeving inhoud en hart te geven.

Hebben de ministers van Cultuur iets soortgelijks gedaan voor de artikelen 92 en 128? Zo ja, wat zijn daarvan de resultaten?

Mijn tweede vraag legt de link naar het tweede luik van mijn tussenkomst. Wij moeten niet alleen defensief, maar ook offensief reageren op de pletwals van de Verenigde Staten in de audio-visuele cultuur. Het artikel 128 spreekt over het bevorderen van samenwerking tussen de lidstaten inzake audio-visuele cultuur, en kan zo worden beschouwd als het offensieve antwoord van de lidstaten om ten aanzien van de Amerikaanse vloedgolf inzake audiovisuele cultuur het tij te keren. Mijnheer de minister, bent u van hetzelfde oordeel, en zo ja, hebt u al initiatieven met uw collega's genomen, en is er al iets afgesproken?

Ik dring op spoed aan, want de situatie is ernstig. In de twaalf lidstaten varieert het Amerikaanse aandeel in de beeldcultuur van 60 procent tot 90 procent. Een Europees gecoördineerd antwoord van de lidstaten is dan ook vereist, om de Amerikaanse dominantie te doorbreken.

Het tweede luik van mijn tussenkomst gaat over de audiovisuele sector en de GATS. Niemand zal het belang ontkennen van de audiovisuele sector voor het verspreiden van cultuur. Wij moeten de ontwikkelingen op dit vlak dus zeer goed volgen.

De Amerikaanse film die ons bijvoorbeeld voor het ogenblik overall in West-Europa overspoelt, is geen neutraal gegeven. Ik citeer een van de bekendste filmkenners, Jacques

Gevers: Het landschap dat de Amerikaanse film tekent is zonder reliëf, maar met een ideologie die op een eenvormige manier de wereld en de samenleving bekijkt. Als men niet oplet, gaat deze pletwals morgen bij ons elke mogelijkheid van een artistieke vertaling van de authentieke Europese gevoeligheden onmogelijk maken. Einde citaat.

Het gaat hier om de strijd om de beeldcultuur, of negatief uitgedrukt, het bestrijden van de actuele culturele dominantie van de Verenigde Staten op de audiovisuele sector.

Voorts mogen wij niet uit het oog verliezen dat er met de audio-visuele sector veel geld te verdienen is. Mijn collega Marc Galle heeft hierover in het Europees Parlement een rapport opgesteld, waaruit blijkt dat de audiovisuele uitvoerontvangsten van de Verenigde Staten zijn gestegen van 750 miljoen dollar in 1980 tot bijna 5,5 miljard dollar in 1992. Iets meer dan tweederde van die 5,5 miljard dollar is uit Europa afkomstig.

Volgens de Duitse filmproducent Wim Wenders zal de audiovisuele sector in de volgende eeuw de belangrijkste groeisector zijn.

In deze belangrijke sector staat naast het culturele aspect dus ook het industriële aspect — onze concurrentiepositie — op het spel.

Wat het institutionele kader betreft, voel ik me wat ongemakkelijk. U weet dat ik reeds lang de Europese ontwikkelingen ter zake volg en dat ik als lid van de commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden bijzonder geïnteresseerd ben in de GATT-onderhandelingen. Welnu, hoewel ik het volste vertrouwen heb in alle personen en kringen die nu aan de alarmbel trekken met betrekking tot het GATS-luik van het GATT-akkoord, mis ik — en dit is spijtig — basisinformatie. Indien men mij zou vragen wat het GATS-luik nu precies inhoudt, waar zich de problemen situeren, waarop we moeten letten, welk artikel bepaalt dat er bijvoorbeeld een einde komt aan een nationale behandeling op het gebied van subsidiëring en welk artikel bij-

Van der Maelen

voorbeeld verhindert dat de audio-visuele cultuur nog volledig vrij kan worden gesubsidieerd of gereguleerd, dan zou ik het antwoord schuldig moeten blijven. Ik bezit immers onvoldoende informatie over de precieze inhoud van het GATS-luik. De technieken die in de GATT-akkoorden worden gebruikt, ken ik wel : ik denk bijvoorbeeld aan de clausule van de meest bevoorrechte natie. Ik weet evenwel niet of dergelijke technieken ook worden gebruikt in het GATS-luik. Komen er maatregelen inzake de markttoegang of niet ?

Mijnheer de minister, mijn eerste vraag heeft dus betrekking op het institutionele kader. Kunt u mij vandaag of op een van de volgende vergaderingen van de commissie voor Cultuur of Buitenlandse en Europese Aangelegenheden eens haarfijn uitleggen — met verwijzing naar de artikelen in het GATS-luik — waar de problemen zich nu precies voordoen ?

Mijnheer de minister, een tweede reeks vragen is eveneens van informatieve aard. Op basis van persberichten, van gegevens van de documentatiedienst van de Kamer van Volksvertegenwoordigers en de Vlaamse Raad, en op basis van de informatie die u in de commissie voor Media hebt verstrekt, heb ik geprobeerd een chronologisch overzicht van de gebeurtenissen ter zake te maken. Mijnheer de minister, verbeter me indien ik een belangrijke fase of passage van de jongste weken vergeet, maar ik heb gelezen dat er op 5 oktober jongstleden een informele raad van Cultuur werd gehouden in Mons. In de pers stond — en u hebt dat ook toegegeven — dat er tijdens deze raad zes minimale objectieven werden vastgelegd. Is het mogelijk dat u me na dit debat de tekst van de vergadering in Mons geeft zodat ik deze eens rustig kan lezen ?

Kunt u nu al wat meer vertellen over de tekst ? Werd die reeds formeel goedgekeurd en in hoeverre zijn de beslissingen die werden genomen tijdens de informele vergadering van deze raad bindend ? Keurden ook de

twalf aanwezige ministers van Cultuur unaniem de zes vooropgestelde doelstellingen goed of rezen er bezwaren ? Welke houding nam de commissie aan ?

Ik ontdekte dat op 5 november, zoals u reeds in de commissie Media vermeldde, een raad van Cultuur is samengekomen. Was er enige vorm van overleg tussen de Belgische Gemeenschappen en met het federale niveau als voorbereiding op die vergadering ? Indien dit zo is, wat werd dan beslist ? In het verslag van die raad vind ik slechts vier regels terug die betrekking hebben op de audiovisuele sector. Daarin refereert men naar het verslag dat werd uitgebracht over de informele raad van Mons en verder vermeldt men nog dat met commissaris Pinheiro van gedachten werd gewisseld. Meer informatie hebben wij niet, maar u ongetwijfeld wel. Welke gespreksonderwerpen stonden tijdens de raad van Cultuur op de agenda en in welke zin werd erover beslist ? Hoe stonden de commissie en de lidstaten er tegenover ?

Uiteindelijk kwam ik ook te weten dat op 8 november een raad Algemene Zaken werd gehouden in Brussel. Hetzelfde scenario speelt zich hier af : de raad neemt er in vier lijntjes nota van dat de commissie zo snel mogelijk een document zal voorleggen waarin wordt beschreven hoe wij de culturele identiteit van de Europese Gemeenschap in het GATT-akkoord optimaal kunnen bewaren. Licht u dit even toe ? Is het document er al en weet u eventueel welk standpunt wij van de commissie mogen verwachten ? Als het rapport al beschikbaar is, krijgen wij dan inzake ?

Een volgende vraag betreft de feitelijke doelstellingen van de Belgische gemeenschappen. Willen zij de import van VS-beeldmateriaal beperken ? Moeten er grenzen worden vastgelegd ? Bovendien rijst de vraag of wij vrij spel willen hebben bij de subsidiëring en reglementering van onze eigen audiovisuele sector. Het behoort naar mijn mening allemaal tot de mogelijkheden, maar ik wil graag het oordeel van de minister.

Ten slotte is het niet onbelangrijk te

weten welke strategie men wil volgen om de vooropgestelde doelstellingen te bereiken.

Als ik de kranten goed heb gelezen, dringt de Franse Gemeenschap — hoogstwaarschijnlijk onder invloed van Frankrijk — aan op een strategie die ze de culturele exceptie noemt. Dit is het enige dat ik erover weet. Wat betekent die term juist ? Heb ik het juist voor als ik daaruit meen te mogen afleiden dat het standpunt van de Franse Gemeenschap erop neer komt dat er niks wijzigt aan de huidige situatie. Inzake audio-visuele cultuur is er op internationaal vlak niet de minste reglementering, het is een jungle. Iedereen doet of laat wat hij wenst. Het gevolg van de huidige situatie is een enorme reus die op het vlak van de beeldcultuur iedereen overheerst en overschaduwet. Als culturele exceptie betekent wat ik denk daaruit te mogen afleiden, meen ik te moeten vaststellen dat de piste die de Franse Gemeenschap ter zake volgt weinig goeds zal opleveren. Als men de wetten van de jungle laat spelen, gaan we nooit tegen de Verenigde Staten kunnen optornen.

Vertrekkend van die redenering heb ik eigenlijk twee vragen.

Ten eerste, kan men geen andere strategie volgen ? Moeten wij ons in het spoor zetten van Frankrijk en de Franse Gemeenschap, en de piste van de culturele exceptie volgen en blijven volgen ? Zijn er geen andere strategieën die ons toelaten om op een of andere manier de huidige culturele dominantie van de Verenigde Staten op het vlak van de beeldcultuur aan banden te leggen, bijvoorbeeld via een reglementering van de handel in beeldproducten ? Men zou kunnen stellen dat beeldproducten niet mogen worden beschouwd als gewone industriële goederen. Zouden wij niet beter een aparte reglementering nastreven voor cultuurgoederen en beeldproducten ?

Mijn tweede vraag heb ik eigenlijk al gesteld in mijn inleiding, maar ik vond dat ze goed aansloot bij mijn verhaal over de culturele exceptie. Bent u het met mij eens als ik stel dat we er niet zijn als we ons beper-

Van der Maelen

ken tot de culturele exceptie ? Volgens mij zouden de lidstaten van de Gemeenschap zich zo snel mogelijk moeten samenvoegen om gezamenlijk en in afspraak met de Commissie en de Europese Gemeenschap een tegenstrategie op te bouwen ten aanzien van de huidige VS-dominantie inzake beeldcultuur.

Ik denk dat wij ons niet mogen beperken tot zuiver defensieve reacties.

Niet alleen omwille van de culturele redenen maar ook omwille van industriële motieven is het hoog tijd dat de Europese ministers van Cultuur een antwoord geven op de uitdaging van de Verenigde Staten.

De audio-visuele sector, die één van de belangrijkste groeisectoren van de toekomst is, moet in Europa de nodige aandacht krijgen.

De voorzitter : De heer Van Hooland heeft het woord.

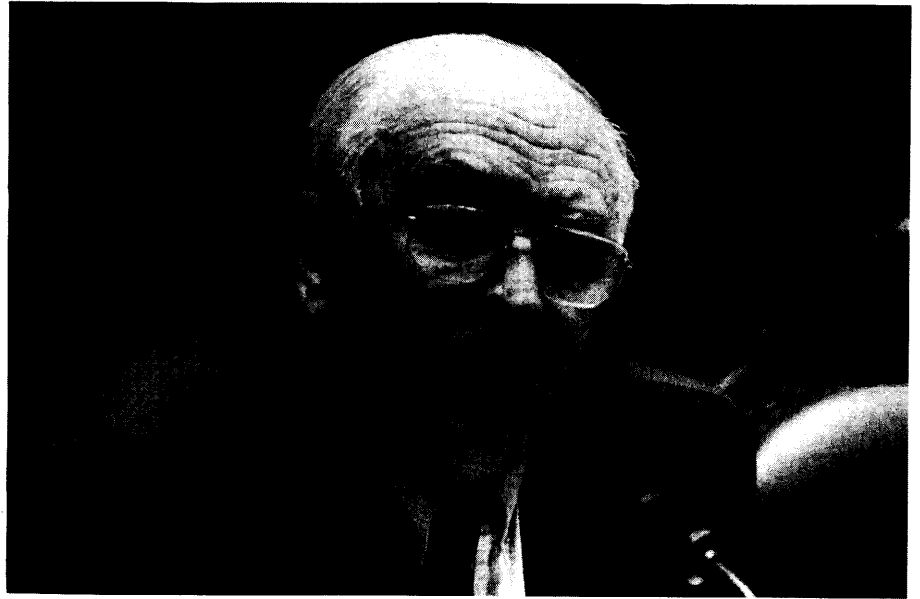
De heer R. Van Hooland (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de Volksunie zal deze belangrijke resolutie steunen.

Mijn fractie zal deze resolutie steunen omdat de culturele diversiteit en identiteit van en binnen de EEG niet alleen belangrijk is maar ook een positieve discriminatie van de kleinere taal- en cultuurregio's vereisen.

Wij vragen dat u, mijnheer de minister voet bij stuk houdt opdat men de belangrijke audio-visuele sector niet alleen op economische basis zou benaderen. Mijn fractie vraagt dat u er zou op toe zien dat de commercieel agressieve Anglo-cultuur en andere vervlakkingsprogramma's binnen de perken worden gehouden.

Men kan zich de vraag stellen wat er met onze kwetsbare **cultuurgemeenschap** gebeurt. Radio Free Europe is daar een voorbeeld van. Mijnheer de minister, ik vraag dat u ons beleid krachtadig en efficiënt zou verdedigen.

De voorzitter : De heer Van Dienderen heeft het woord.

Cultuurminister Hugo Weckx (CVP) informeerde naar aanleiding van het voorstel van resolutie van VLD-Raadslid Patrick Dewael betreffende de cultuurparagraaf van het verdrag van Maastricht, de Raad over de gemaakte afspraken van de vergaderingen van de Europese ministers van Cultuur

De heer H. Van Dienderen (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, Agalev heeft inzake deze resolutie 4 opmerkingen, 4 stellingen en 4 vragen.

Ten eerste, de opmerkingen.

Wij worden geconfronteerd met een eigenaardig bondgenootschap vol inconsequenties. Eén van onze grote bondgenoten is de Franse president die binnen de Europese Gemeenschap niet direct de grote verdediger van de culturele verscheidenheid is.

De moeilijkheden in verband met het taalgebruik in het Eurocorps zijn daarvan eens te meer een illustratie.

Ik kom aan mijn tweede voorafgaande opmerking. Andere bondgenoten zijn de grote Europese **mediagiganten** die nu met de Europese identiteit schermen. Doen zij dat om die identiteit of om hun eigen economische belangen te verdedigen ? Ik stel vast dat, wanneer zij binnen onze eigen gemeenschap regels moeten toepassen zij dit op een bijzonder lakse wijze doen. De 50 procent Europese producties voorgeschreven door de

Europese richtlijn Televisie zonder grenzen wordt niet gerespecteerd. In eigen land is er een commercieel initiatief, VTM, dat de decretale regeling, waarin wordt bepaald dat de commerciële omroep ook aan vorming moet doen, aan zijn laars lapt. Met dergelijke groepen vormen we dus nu een bondgenootschap.

Ik kom aan mijn derde voorafgaande opmerking. Er zijn ook Europese financiële groepen, bij voorbeeld Crédit Lyonnais, die belangrijke participaties in de Amerikaanse filmindustrie hebben. Er zijn Japanse financiële groepen die eveneens belangrijke aandelen in diezelfde Amerikaanse filmindustrie hebben. Ik denk dus dat het onjuist zou zijn dat men, vanuit de mensen die cultureel bewogen zijn, Hollywood en alles wat ermee verband houdt, als des duivels zouden beschouwen om daarmee Crédit Lyonnais een hak te zetten.

Ik denk dat de verdediging van de eigen cultuur moet gepaard gaan met een principiële openheid ten opzichte van andere culturen. Er moet **inter-**

Van Dienderen

actie mogelijk zijn. Het huidige debat mag ons niet in de xenofobe val laten trappen.

Een vierde voorafgaande opmerking betreft de manier waarop Europa zijn mediawereld heeft georganiseerd. Ik stel vast dat men de overheid zo sterk mogelijk reduceert om precies te doen wat we nu niet willen aanvaarden van de GATT, met name dat de markt het grote richtinggevende principe wordt. Voor de GATT aanvaarden we dat niet en vormen we een groot bondgenootschap. Wat echter Europa zelf betreft, laten wij de markt domineren. De groenen pleiten voor een duidelijke opdracht van de overheid, onze eigen overheid in Vlaanderen en de Europese overheid inzake de media. Zij heeft een dubbele plicht. Enerzijds is er een zorgplicht en anderzijds een onthoudingsplicht. De zorgplicht bestaat erin dat men het kader schept waarbinnen kan worden gecreëerd. De onthoudingsplicht bestaat erin dat men zich met de creatie zelf niet bezighoudt en dat men op die manier pluralisme mogelijk maakt.

Ik kom thans tot mijn stellingen.

Eerste stelling. Wij menen dat, zoals ook anderen en zoals het in het voorstel van resolutie staat, de audiovisuele en de culturele sector buiten de dienstensector moeten worden gehouden en een aparte regeling moeten krijgen zoals collega Van der Maelen dat heel duidelijk heeft gezegd.

Tweede stelling. We moeten consequent zijn en we moeten de Europese richtlijn Televisie zonder grenzen ook ontdoen van zijn economische dominantie. Dan moet in de eigen Europese regelgeving ook het culturele domein in de audiovisuele sector op de eerste plaats komen.

Derde stelling. We moeten het mediaprogramma voortzetten. We moeten scenaristen opleiden, we moeten de mogelijkheid tot ondertiteling bieden. Het is zeer jammer dat in Europa 80 procent van de producties niet buiten de eigen, nationale grenzen komt.

Daarvoor zijn de Amerikanen noch de GATT verantwoordelijk ; het is een eigen Europese verantwoordelijkheid waarin wij schromelijk tekortschieten.

Vierde stelling. Door de GATT-regeling komt volgens de groenen het morele auteursrecht op de helling te staan. Inderdaad, in artikel 9 van het voorontwerp van 1991 wordt dit principe duidelijk buiten werking gesteld wanneer het gaat om interacties tussen verschillende landen : uitwisselingen, verkoop van audiovisuele producten, enzovoort. Degenen die de cultuur willen verdedigen – en, mijnheer de minister, ik hoop dat u zeker daartoe behoort – kunnen met de Europese filmmakers, de cineasten, de videasten, maar ook samen met de Amerikaanse cultuurmakers dit auteursrecht verdedigen door het aangaan van een bondgenootschap van creativiteit, dat door de overheid wordt gesteund zonder daarom in de creatie te interfereren. Daardoor kan mogelijks de ambiguïteit van mijn voorgaande opmerkingen inzake het economische bondgenootschap enigszins worden geneutraliseerd, waardoor wij dan ook de xenofobe val kunnen ontlopen. Er moet dus worden opgekomen voor het auteursrecht van cineasten en videasten.

Mijnheer de voorzitter, ik wil vier vragen stellen.

Ten eerste, een algemene vraag naar informatie zoals zij zeer gedetailleerd door collega Van der Maelen werd geformuleerd.

Ten tweede, wordt het audiovisuele buiten de GATT-regeling inzake diensten gehouden ? Zal u samen met uw soms twijfelachtige bondgenoten erin slagen dit plan te realiseren ?

Ten derde, gaan wij de Europese richtlijn Televisie zonder grenzen ook meer cultureel oriënteren ? Misschien kan dit plan vanuit het Verdrag van Maastricht een aanzet krijgen.

Ten vierde, zal u opkomen voor het moreel auteursrecht ? Zal u het kunnen onttrekken aan een GATT-rege-

ling die alleen het economische aspect voorstaat en niet het creatieve ?

Mijnheer de voorzitter, de groenen in Vlaanderen en ook elders in Europa verwerpen de GATT-regeling inzake het audiovisuele omdat het de markt verheft tot het enig regelende in de hele audiovisuele wereld. Door deze regeling wordt de verscheidenheid verbroken, niet alleen in Europa maar ook buiten het oude continent.

De voorzitter : De heer Dewael heeft het woord.

De heer P. Dewael (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn uiteenzetting zal bondig zijn omdat ik tijdens de vorige plenaire vergadering van de Vlaamse Raad bij de verdediging van de urgentie van dit voorstel van resolutie eigenlijk de grond van de zaak reeds heb aangehaald.

Ik stel alleen maar vast, wat mij in feite niet verbaast, dat aan één en dezelfde tekst tijdens het debat toch wel verschillende dimensies worden gegeven en eenieder zowat zijn eigen invalshoek heeft. Dit getuigt wel van enige ideologische verscheidenheid. Het belangrijkste lijkt mij evenwel dat de minister kennis heeft van de uitspraak van de Vlaamse Raad om in het Europese concert met des te meer autoriteit zijn stem te kunnen laten horen.

Ik ben het niet helemaal eens met de benadering van collega Van der Maelen. Ik meen dat daar tegenover een aantal argumenten moeten worden geplaatst, onder meer inzake wat hij noemt de Amerikaanse bedreiging, de Amerikaanse pletwals, het Amerikaanse gevaar van een invasie van minderwaardige – hij heeft weliswaar dit woord niet gebruikt – audiovisuele producties, films, TV-programma's enzovoort.

Ik wil die mening bestrijden. Alhoewel ze niet altijd mijn smaak zijn, vind ik toch dat er vanuit Amerika prachtige producties worden ingevoerd. Daarmede heb ik niet gezegd dat ik mij daartoe wil beperken. Ik zeg alleen maar dat het een enorme verarming zou zijn mochten wij bin-

Dewael

nen de Europese Unie, ons land en de Vlaamse Gemeenschap over moeten gaan tot protectionistische maatregelen om een geheel of een gedeelte van de import aan banden te leggen. Ik wens een meer positieve benadering. Het is belangrijk dat er tegenover het aanbod aan Amerikaanse audio-visuele produkties binnen de Europese Unie en binnen de Vlaamse Gemeenschap eigen produkties worden geplaatst. Het gevaar van de invasie wordt maar reëel als er tegenover het Amerikaanse aanbod niets anders kan worden geplaatst. Dat moet de discussie zijn binnen de Europese Gemeenschap.

Collega Van der Maelen, uiteraard beschikken de Amerikanen over meer geld en over meer mogelijkheden. Zij hebben niet de handicap van de diversiteit van talen die wij in Europa kennen. Zij produceren hun programma's en films voor één grote interne markt met éénzelfde taal. Dat maakt het natuurlijk gemakkelijker om grote budgetten te mobiliseren. Laat mij toch ook toe te zeggen dat wij op het vlak van de techniciteit en van de know how hoe men films moet maken, van hen nog een en ander kunnen leren. Ik spreek niet over het inhoudelijk smakeloze dat soms wordt geproduceerd maar wel over de way of production.

Mijnheer de minister, ik heb in de commissie in herinnering gebracht dat er een Amerikaans producer heeft gezegd : „We need three things to make a good film, a good script, a good script and a good script.“. Een goed scenario, een goed verhaal dus. Creativiteit is de basis voor iedere goede film. Daar moeten positieve maatregelen worden genomen. Ik heb de minister daarover in de commissie ondervraagd. Ik sluit mij aan bij wat collega Van Dienderen heeft gevraagd over wat wij gaan doen in verband met scriptopleidingen. Zal men daarmee verder gaan ? De minister heeft daarop duidelijke antwoorden verstrekt. Het is niet door produkties buiten te houden dat er oplossingen zullen komen want dat zal toch nooit lukken. Zelf produceren en ervoor zorgen dat er keuze-

mogelijkheid is zal helpen. Het is in die zin dat mijn fractie het voorstel van resolutie met overtuiging zal goedkeuren. Dat lijkt mij ook de inzet te zijn geweest van de cultuurparagraaf waar het voorstel van resolutie naar verwijst.

Mijnheer de minister, de heer Van der Maelen heeft u ondervraagd over wat er precies wordt verstaan onder de culturele uitzondering. Iedereen heeft daarover de mond vol, ook de Franse president spreekt erover. Wat wil dat nu precies zeggen. Ik zal u de juiste betekenis ervan geven. Daarvoor verwijs ik terug naar de cultuurparagraaf binnen het EG- verdrag.

Die paragraaf wil duidelijk aantonen dat cultuur iets anders is dan economie, dat deze twee niet noodzakelijk tegengesteld of tegenstrijdig zijn maar dat in sommige gevallen cultuurgoederen een andere behandeling moeten krijgen dan louter economische goederen. In bepaalde omstandigheden geeft een zuiver economische behandeling van een cultuurgoed betere resultaten dan wanneer de overheid bijvoorbeeld subsidieert. Wanneer het om taalgebonden cultuuruitingen gaat is het belangrijk dat de overheid bepaalde ondersteunende en subsidiërende maatregelen mag nemen. Wij moeten daarom niet in botsing komen met een EG- verdrag of met welk supranationaal verdrag dan ook. Dat was de inzet van de cultuurparagraaf. Telkens men in een bepaalde lidstaat of regio overgaat tot een ondersteuning van de film, tot prijsbinding van boeken, tot een letterbeleid in het algemeen worden wij door de EG-Commissie op de vingers getikt om te zeggen dat dit niet mag omdat er in Europa een vrije markt bestaat van goederen, mensen, diensten en kapitaal die zonder meer van toepassing is op cultuurgoederen. Dan moet de mogelijkheid bestaan van een culturele uitzondering. Het gaat hier om cultuurgoederen en wanneer daarop zonder meer de marktprijncipes worden toegepast dan kan dat in een aantal gevallen leiden tot een zekere culturele verschraling. Ik geef u het concrete voorbeeld inzake film. Wanneer

Europa de Vlaamse Gemeenschap verbiedt een film te subsidiëren, dan leidt dat tot verschraling want dan zullen alleen nog maar de gemakkelijk te commercialiseren films op de markt komen. Dan zullen cultureel geladen films het moeilijk krijgen. Tegen zulk een Europa zeg ik als VLD'er bedankt, want dat draagt bij tot de culturele verarming van mijn regio. Dat was de inzet van de cultuurparagraaf.

Ik verwijs hier even naar cultuurfilosoof de Rougemont die ooit wat de Zwitserse constructie aangaat heeft gezegd : „Ils s'unissaient pour rester différent.“ Dat moet van toepassing zijn met betrekking tot de regio's binnen Europa. Wij verenigen ons in verband met bepaalde belangen die wij kunnen verdedigen maar op het culturele vlak moeten wij verscheiden van elkaar kunnen blijven.

Wat is nu de inzet van die culturele uitzondering die wordt ingeroepen met betrekking tot de GATS-onderhandelingen ? Naar mijn gevoelens moet de minister de mogelijkheid blijven bepleiten ten aanzien van GATS of welke onderhandelingen ook dat wij binnen de Vlaamse Gemeenschap op het vlak van de filmindustrie de mogelijkheid blijven behouden om een aantal produkties te subsidiëren. Ik ben het er niet mee eens mocht de minister het voorstel van resolutie gebruiken om samen met de Franse president bijvoorbeeld protectionistische maatregelen te bepleiten. Als de inzet van de culturele uitzondering moet zijn tot een markt te komen die alleen op het politieke vlak de Amerikanen een verbod oplegt op de invoer van hun produkties, dan is dat een verarming. Wanneer wij de Europese Gemeenschap de mogelijkheid geven om ondersteunende maatregelen te nemen in verband met de eigen volkscultuur dan is het resultaat van wat al de verschillende regio's binnen Europa zullen produceren het beste antwoord dat wij de Amerikanen kunnen geven.

Laat de Amerikanen hun produkties maar verspreiden in om het even welke werelddelen. Wij moeten er echter voor zorgen dat Europa aan de verschillende regio's de kans laat zelf

Dewael

te produceren op een positieve manier. Dat is de inzet voor wat ik noem de culturele uitzondering.

Mijnheer de minister, mocht morgen de EG de filmpolitiek steunen, dan geef ik u op een briefje dat de enige bedoeling van de Fransen erin zou bestaan de budgetten zoveel mogelijk naar zicht toe te trekken voor hun eigen filmindustrie. En dat geldt niet alleen voor de Franse, maar ook voor de Britse en de andere bondgenoten, die op dat vlak alle vals zullen spelen. Op die manier kan dus onmogelijk een goede Europese filmpolitiek worden gevoerd. Ik geloof trouwens niet in een Europese filmpolitiek.

Ik herhaal dat Europa iedere regio afzonderlijk de mogelijkheid moet laten te doen wat zij moeten doen. Dat is de essentie van de zaak.

Mijnheer Van der Maelen, in het verleden had ik inderdaad geen al te besette ervaringen met Frankrijk op dat vlak. De Franse president loopt immers over van zijn eigen filmindustrie en hij misbruikt Europa omdat hij zich slechts zal inzetten wanneer het hem meer middelen kan opleveren. Maar denkt u werkelijk dat de Franse president zich, al was het maar één minuut, bekommert om de problemen van de Vlaamse filmproductie? In dat verband denk ik aan wat we recent meemaakten aangaande Eurocorps. De Fransen noch de Britten interesseren zich voor onze problemen.

Het zijn niet zozeer de Amerikanen die mij bezorgd maken, maar wel dat er met gespleten tong wordt gesproken binnen de EG, met de uiteindelijke bedoeling de culturele exceptie ten opzichte van de verschillende regio's binnen Europa aan te tasten.

De heer D. Van der Maelen : Mijnheer Dewael, ik maak mij al evenmin illusies omtrent de bedoelingen van de Fransen ter zake.

Op geen enkel ogenblik pleitte ik voor protectionistische maatregelen.

De heer P. Dewael : Mijnheer Van der Maelen, ik zal precies herhalen

wat u zei, want ik heb het genoteerd. U verwees naar de Franse opstelling en u had het over invoerbeperkingen en op een bepaald ogenblik zei u, volgens mij letterlijk : „Dat zijn pistes die wij zouden kunnen volgen, maar wat denkt de minister daarover ?”

De heer D. Van der Maelen : Nee, ik had het alleen over markttoegang. Het gaat immers toch over invoerbeperkingen ?

Ik zei dat Europa deze pistes eventueel zou kunnen volgen en vroeg naar de mening van de minister en zijn collega's ter zake.

Bovendien zei ik dat het vrijhouden van subsidiëring en reglementering van de handel eveneens een eventueel te volgen piste was.

Mijnheer Dewael, uw stelling is de volgende : geef aan de twaalf individuele lidstaten inzake film de absolute vrijheid om te doen wat zij willen en je zal merken dat het de beste manier is om de Amerikaanse dominantie te beantwoorden.

Welnu, mijnheer Dewael, hoeveel heibel hieromtrent de voorbije jaren ook werd gemaakt, maar in essentie was elke lidstaat in de Europese Gemeenschap de voorbije dertig tot veertig jaar vrij te handelen naar believen inzake film. De resultaten daarvan zijn merkbaar. Men stelt nu vast dat de dominantie van de Verenigde Staten inzake beeldcultuur varieert van zestig procent tot negentig procent. Indien men de strijd rond de beeldcultuur tussen de gigant Verenigde Staten en de kleintjes in Europa laat woeden, dan is het resultaat duidelijk. De cijfers waarover wij vandaag beschikken, liegen er trouwens niet om.

Wij zijn beiden film liefhebbers en u zal het wellicht met mij eens zijn wanneer ik zeg dat de Amerikaanse filmcultuur ons, naast prachtige films, ook veel pulp heeft gebracht.

Collega Van Dienderen heeft het zoëven gehad over de beperkingen in verband met de verspreiding van Europese films. Wat is nu de realiteit? De realiteit is dat men in Amerika

gemakkelijk verkoopbare, commerciële films maakt die in het Amerikaanse circuit hun geld opbrengen en vervolgens naar Europa komen. Ze worden hier gedumpt. De reden waarom de verdeelhuizen en de filmzalen geen Europese films programmeren, is dat ze wat moeilijker en vooral veel duurder zijn dan de Amerikaanse. Ik betwist dan ook ten zeerste uw grondstelling dat elk van de lidstaten alleen erin zal slagen het tij te keren. Wij hebben nood aan een goed geconcentreerde en goed afgesproken tegenstrategie van de lidstaten, met respect voor de eigenheid van elke lidstaat. De twaalf moeten echter goede afspraken maken. Er bestaan binnen Europa nog al te veel hinderpalen voor de circulatie van Europese films. Wij moeten die samen willen slechten. U hebt gelijk, we moeten de intenties van de Fransen en de Engelsen nauwlettend in het oog houden. Als wij echter geen afspraken maken, blijft de huidige situatie met een dominantie van 60 tot 90 procent van de Amerikaanse film, bestaan. Ik blijf erbij dat dit voor 95 procent pulp is.

De voorzitter : De heer Dewael heeft het woord.

De heer P. Dewael : Ik wil graag op een aantal elementen repliceren. Ten eerste, is er de kwestie van de goede en de slechte smaak. Collega Van der Maelen, u geeft hier een percentage voor wat er aan pulp uit Amerika komt. Ik kan het op dit punt met u eens zijn, maar hebt u zich al eens de bedenking gemaakt wat er binnen de Europese Gemeenschap aan pulp wordt geproduceerd? Ik vraag mij af hoe men dit gaat vermijden.

Blijkbaar valt dit niet te vermijden. Wie heeft immers de goede smaak en de waarheid in pacht? Mijn uitgangspunt is dat er enorm veel moet worden geproduceerd om een kleine hoeveelheid kwaliteit over te houden. De prachtfilms waarover u het had, zouden in Amerika nooit zijn ontstaan als dat niet ten koste was gegaan van honderden pulpfilms. Er moet een hele berg aan productie zijn op een topje aan kwaliteit over te houden. Daarover kan alleen de tijd oordelen. De kwaliteit valt im-

Dewael

mers vaak niet onmiddellijk te meten, ze kan slechts na verloop van tijd worden waargenomen. Als men in Amerika prachtfilms maakt door veel te produceren, dan moeten wij dat ook kunnen doen. Ik geloof nog steeds in mededinging. Ik geloof echter niet dat het mogelijk is om een geconcentreerde strategie met de twaalf te gaan ontwikkelen om hierop een gepast antwoord te geven. Het gaat immers niet om de twaalf, aangezien het om cultuur gaat, hebben we met de regio's te maken. Bovendien vrees ik dat men, als men Europese produktiefondsen en distributiesubsidies gaat invoeren, nooit de rechtvaardigheid zal hebben om het geld billijk over de lidstaten en de produkties te verdelen. Mijn ervaring was dat de groten het meest profiteerden van de op stapel staande mediaprogramma's binnen de Europese Gemeenschap in het kader van de cultuur. Het Europese discours wordt door de Franse president misbruikt om de Franse filmindustrie te ondersteunen.

Als volgende element legt u mij woorden in de mond die ik niet heb uitgesproken. Ik heb niet gezegd dat we er wel bovenop zullen komen als we iedereen maar zijn zin laten doen. Ik ben tegen importbeperkingen of protectionistische maatregelen. Met de mogelijkheden die de techniek te bieden heeft zou dat immers een valse keuze zijn. U weet zeer goed dat dit alle mogelijke wettelijke en decretaal bepalingen zou overstijgen.

Wat men niet mag doen, is de regio's verplichten geen subsidies aan eigen filmprodukties te geven. Wanneer men de pleitbezorgers voor een vrije markt bezig hoort, dan willen zij dat principe ook toepassen op taal en cultuur en bijgevolg de Vlaamse Gemeenschap verbieden zijn filmprodukties nog langer via de overheid te laten ondersteunen.

Indien de cultuurparagraaf van het Verdrag door de Britten of de Fransen of wie ook op een verkeerde manier wordt ingevuld, dan zou dit inderdaad daartoe kunnen leiden. Het moet nochtans mogelijk blijven voor

een gemeenschap, een regio, zichzelf te blijven en een bepaalde cultuurproduktie overheidssteun toe te bedelen.

- De heer L. Vanvelthoven, voorzitter, treedt opnieuw als voorzitter op.

Laatste punt dat ik nog in dit debat wil gooien, mijnheer Van der Maelen, betreft de evolutie op het vlak van de televisie in ons land. U zal mij niet horen beweren dat ik een verwoede fan ben van al wat er op de commerciële buis te zien is. Integendeel. Het enige dat ik altijd heb gezegd — het voorbeeld van televisie is ook valabel voor de film en het debat dat wij nu voeren —, is dat, indien men een monopolie via protectionistische maatregelen voor de openbare omroep in stand houdt, dit resulteert in een verschraling. Men moet zich geen illusies maken dat men enkel met een openbare omroep in Vlaanderen de concurrentie van het buitenland te lijf kan gaan. Men moet er minstens een private concurrent tegenover plaatsen, wil men wat doen aan de Vlaamse produkties.

U zal het overigens met mij in alle objectiviteit eens zijn dat er sinds het toelaten van mededinging meer belang wordt gehecht aan het drama van eigen bodem en Vlaamse produkties — ik spreek niet over kwaliteit; wie zijn wij om daarover te oordelen — op het vlak van de televisie.

Bovendien heeft die strategie Vlaamse produktiehuizen kansen geboden — u hebt verwezen naar de economische invalshoeken — waarvan zij vroeger ingevolge het monopolie van de openbare omroep nooit gebruik hadden kunnen maken. Met andere woorden, er is in de Vlaamse Gemeenschap nu ook eigen drama — volgens sommige critici zelfs van een hoogstaand niveau — te zien, ook op de commerciële zender, naast de in uw ogen vele pulp en smaakloze programma's. Ik zeg dat er beter veel wordt geproduceerd om nadien een kwalitatief hoogstaande selectie te kunnen overhouden. Dat vraag ik voor het publiek.

Ik zeg het publiek niet naar welke

televisieprogramma's of films het moet kijken. Ik vraag alleen dat het nog een keuzemogelijkheid zou overhouden. Indien er alleen maar uit Amerikaanse produkties kan worden gekozen, dan betekent dit inderdaad jammer genoeg een culturele verschraling.

Wil men die keuzemogelijkheid wel behouden, dan zal men, aangezien men de grenzen niet kan sluiten, de eigen mensen, de eigen industrie, de eigen creativiteit kansen moeten bieden.

Dat moet, mijns inziens, de teneur van deze resolutie zijn en de stelling die de minister aan tafel met zijn Europese collega's moet verdedigen. Dat is geen gemakkelijke opgave. In ieder geval zal hij, indien de Vlaamse Raad onderhavige tekst, zij het vanuit verschillende invalshoeken, unaniem goedkeurt, sterker staan op de volgende Europese ministerraden dan gisteren. **(Applaus bij de VU en de VLD)**

De voorzitter : Minister Weckx heeft het woord.

Minister H. Weckx (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, allereerst bedank ik degenen die in dit debat het woord hebben gevoerd over een voorstel van resolutie dat uit de bespreking van de instelling van het Filmfonds in de commissie voor de Media is gegroeid en intussen door alle fracties van de Raad wordt ondersteund, wat ik als minister van Cultuur ten zeerste toejuich.

Ik zal de concrete vragen van informatieve aard eerst beantwoorden omdat er intussen enkele belangrijke internationale vergaderingen hebben plaatsgevonden.

In de eerste plaats verwijs ik naar het colloquium van Mons van 4 en 5 oktober jongstleden waar de Europese ministers van de Media aanwezig waren. Terloops doe ik opmerken dat niet in elk land van de Europese Unie de minister van Cultuur bevoegd is voor de Media. Dit is het geval in vijf landen van de Europese Unie. Dit geldt trouwens ook voor de Franse Gemeenschap waar de minister van

Weekx

Onderwijs, de heer Di Rupo, bevoegd is voor de media.

Uit deze eerste vaststellingen blijkt dat de af te leggen weg nog zeer lang is. Ik ben blij dat ik dit debat vandaag kan bijwonen. Helaas is een dergelijk debat op het Europese vlak nog niet denkbaar, ook al worden er vergaderingen georganiseerd met de ministers van Cultuur, zoals deze van 5 november.

Het informele colloquium in Mons werd voorgezeten door de heer Di Rupo. Ikzelf had de informele ministerraad van 20 september voorgezeten in Antwerpen, waarbij van de gelegenheid gebruik werd gemaakt om een programma rond Antwerpen '93 uit te werken.

Op de agenda van het colloquium in Mons stond uitsluitend de problematiek van de GATT, meer bepaald de zogenoemde culturele uitzondering.

Deze problematiek werd gedurende anderhalve dag besproken. Wij moesten helaas vaststellen dat het niet mogelijk was een eensluidend standpunt te bereiken — op dit ogenblik kon men overigens moeilijk anders verwachten — omdat sommige grote landen niet bereid waren om in te gaan op de culturele uitzondering in de zin dat film en media niet langer zouden behoren tot de GATT-afspraken. Dit was een tegenvaller, zeker voor de minister van Cultuur van de Vlaamse Gemeenschap, die hoopte dat het mogelijk zou zijn om deze belangrijke niet-materiële goederen voor een groot gedeelte uit de dienstenafspraken van de GATT te kunnen houden.

Er werd wel afgesproken dat dit onderwerp opnieuw op de agenda zou worden geplaatst van de formele vergadering van de ministers van Cultuur van 5 november te Brussel. Daarbij zou worden getracht de Commissie een mandaat te geven met het oog op de onderhandelingen, die voor het einde van dit jaar moeten worden afgerond.

Op de formele ministerraad van 5 november was de heer Di Rupo aanwe-

zig omdat hij het colloquium van Mons had geleid en omdat hij in de Franse Gemeenschap bevoegd is voor de Media. Bij deze gelegenheid heeft hij de besluiten van Mons naar voren gebracht en de Commissie verzocht om deze besluiten te verdedigen bij de GATT-onderhandelingen.

In Mons werd beslist dat men de globale culturele uitzondering zou laten vallen aangezien hierover geen akkoord kon worden bereikt maar dat de zes punten subsidiair moesten worden verdedigd in de formele ministerraad van de ministers van Cultuur. Ik zal deze zes punten opsommen. Zonder enige beperking in de tijd zouden de volgende minimumregels in de GATT-afspraken moeten kunnen worden aanvaard.

Ten eerste, alle steunprogramma's voor de audio-visuele sector, zowel op het Europese niveau als op het niveau van de lidstaten, vallen buiten het beginsel van de meest begunstigde natie. De heer Van der Maelen heeft even het punt van de meest begunstigde natie aangehaald.

Ten tweede, is er het behoud en de ontwikkeling van de openbare steun en van de functioneringssteun op Europees vlak en op het vlak van de lidstaten.

Ten derde, behoudt men voor de Europese Gemeenschap en voor de lidstaten de mogelijkheid om regelgevend op te treden inzake de bestaande en nieuwe technische ontwikkelingen en de wijze van verspreiding van audiovisuele programma's.

Ten vierde, behouden de Europese Gemeenschap en de lidstaten de vrijheid om in de toekomst een eigen beleid te voeren en steunmaatregelen te treffen voor alle aspecten van de audio-visuele sector, namelijk de creatie, de productie, de verspreiding, de distributie en de exploitatie.

Ten vijfde — belangrijk punt —, de audio-visuele sector mag niet vallen onder de bepalingen van artikel 19 van het ontwerpprotocol dat een progressieve liberalisering nastreeft.

Ten zesde, is er het behoud van de verworvenheden van de Europese richtlijn.

Over deze punten heeft men lang en intens gedebatteerd. Zij werden verdedigd op de formele ministerraad op 5 november. Op die vergadering van de ministers van Cultuur heeft men een eenparig standpunt ingenomen over het mandaatgeven aan commissaris Pinheiro om deze standpunten te verdedigen in de Europese Commissie en bij de onderhandelingen van de GATT. Hij moet dit tevens als opdracht meegeven aan zijn collega die de onderhandelingen met de Verenigde Staten voert.

Ik kan u verzekeren dat commissaris Pinheiro zich ten volle achter deze stellingname heeft geschaard. Hij heeft, zoals Portugezen dat kunnen, in een belangrijke, vrij emotionele redevoering gezegd dat dit niet alleen zijn standpunt was, maar dat het al besproken was in de Commissie en dat dit wellicht ook het standpunt van de Europese Commissie zal worden. Hij was daar zeer formeel in. Nadien heeft hij dat in een persconferentie met klem herhaald.

Ik ben van oordeel dat dit een eerste belangrijke etappe was in het mandaatgeven aan de Commissie om de GATT-onderhandelingen af te ronden.

België heeft inzake de GATT-onderhandelingen over de audio-visuele diensten, in de interministeriële conferentie voor Buitenlands Beleid, op 3 november jongstleden bevestigd dat : de zes minimum-objectieven, zoals gedefinieerd in de conclusies van het informeel seminarie van Bergen het door de Gemeenschap te bereiken resultaat onderschrijven. Einde citaat.

Ook de interministeriële conferentie voor Buitenlands Beleid van België gaat hiermee bijgevolg akkoord en heeft aan de ondernemers, diplomaten en ministers die op de diverse plaatsen — zowel in de voorbereidende vergaderingen met de administratie van de Europese Commissie als in de diverse ministerraden die zich daarover moeten uitspreken — laten weten dat dit het standpunt is dat door België telkens zal worden ingenomen.

Wanneer in dit debat de toepassing

Weckx

wordt aangekaart van de artikelen van het verdrag van de Europese Unie, en meer bepaald van de artikelen 92 en 128, moet ik tot mijn spijt erkennen dat wij nog bijzonder ver van ons einddoel zijn. In het colloquium van Mons heb ik gesteld, mede omwille van de grote heftigheid waarmee de Franse Gemeenschap onder druk van de Franse staat zich in deze zaak heeft geëngageerd, dat er geen contradictie mocht zijn tussen de stelling die vanuit de Europese Unie verdedigd wordt in het kader van de GATS-onderhandelingen en de stelling die men zelf binnen de Europese raden reeds sinds geruime tijd inneemt. Ik heb in dit verband onder meer uitdrukkelijk verwezen naar de Europese richtlijn Televisie zonder grenzen, die in feite, op één puntje na, uitgaat van een totaal economische benadering van een in hoofdzaak culturele materie. Ik heb op dat colloquium aangekondigd, en ik heb dat op de Europese minister-raad herhaald, dat ik aan de Belgische delegatie zou vragen om onder het volgende Europese voorzitterschap, dat van Griekenland namelijk, een eenstemmig standpunt te helpen bewerkstelligen in de hoop dat de herziening van de Europese richtlijn Televisie zonder grenzen van 1989 ter sprake komt op de informele raad van de eerste helft van volgend jaar, maar ook op de formele raad. We hebben in dit opzicht inderdaad nog een hele weg af te leggen.

Een aantal sprekers heeft hier gezegd dat de problematiek niet zal worden opgelost indien wij deze zes uitzonderingen die ik u heb opgesomd in de GATS-onderhandelingen bekomen. Ik ben het daarmee eens. Indien wij er evenwel niet in zouden slagen om film en audio-visuele media in het algemeen, die cultuurgoederen bij uitstek zijn, binnen Europa een culturele dimensie te geven, dan zullen we, en ik onderschrijf wat een aantal sprekers hieromtrent zeiden, er helemaal niet uitgeraken. Ik denk dat deze inzet nog veel belangrijker is dan de discussie die omwille van de hoogdringendheid op gang is gebracht in verband met de GATS-onderhande-

lingen. Als Vlaams minister van Cultuur, zal ik erover waken dat de Raad van de Europese ministers van Cultuur in de komende zes maanden aandringt op een herziening van de richtlijn Televisie zonder grenzen van 1989. Ik heb dan ook mijn twijfels over het Franse standpunt en heb dat de Franstaligen in meer diplomatieke bewoordingen duidelijk gemaakt. U moet weten dat voor de succesfilm Daens, die vorig jaar op de Europese markt is gekomen, tien maanden geleden een overeenkomst werd afgesloten met belangrijke Franse verdelershuizen, maar dat die film op dit ogenblik in Frankrijk nog altijd niet op de markt is. Dat bewijst inderdaad dat wij in Europa nog een ongelooflijk belangrijke weg hebben af te leggen. Dit zal niet eenvoudig zijn. Ik wil u echter zeggen dat de Vlaamse minister van Cultuur op deze nagel zal blijven hameren. **(Applaus)**

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? Neen.

Dan is de bespreking gesloten.

De hoofdelijk stemming over dit voorstel van resolutie zal volgend week omstreeks 16 uur worden gehouden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, het uitgebreid bureau van de Vlaamse Raad heeft zopas het volgende beslist.

Deagendavanvandaag wordt onverkort afgewerkt.

De plenaire vergadering zal vandaag om 15 uur worden opgeschort.

Morgen zal de Raad niet in plenaire vergadering bijeenkomen.

De Raad zal op woensdag 24 november eerstkomend om 15 uur bijeenkomen om een mededeling te horen van de minister-president over de weerslag op Vlaanderen van het sociaal plan van de federale regering.

Donderdag 25 november volgt er dan van 10 tot 13 uur een debat over deze mededeling.

Op donderdagnamiddag horen wij dan de actuele vragen en actuele interpellaties en zullen er ook stemmingen plaatsvinden.

De voorzitters van de Kamer van Volksvertegenwoordigers en van de Senaat hebben zich ertoe geëngageerd om, zoals het uitgebreid bureau dit had gevraagd, op 24 november s'namiddags en op 25 november geen enkele vergadering in hun assemblées te plannen.

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer F. Dewinter : Mijnheer de fractievoorzitter, ik dacht niet dat het onze bedoeling was de vergadering van heden om 15 uur op te schorten.

De voorzitter : Mijnheer de voorzitter, ik heb gezegd dat wij onze agenda van heden zullen afwerken.

De heer Verreycken heeft het woord.

De heer W. Verreycken : Mijnheer de voorzitter, ging het uitgebreid bureau ermee akkoord dat de bespreking van de mededeling van de minister-president over de repercussies van het federale saneringsplan op de Vlaamse Gemeenschap zich tot drie uur zou beperken ?

De voorzitter : Inderdaad. Er was een algemene consensus over een kort en krachtig debat.

Voorts wil ik er nog op wijzen dat het debat van donderdagochtend zal aanvangen met een uiteenzetting van de heer Van Grembergen die vandaag over het saneringsplan wou interpellieren.

De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer P. Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, u hebt de beslissing van het uitgebreid bureau juist vertolkt. Met mijn interpellatie die voor vandaag gepland was, wou ik eigenlijk een schot voor de boeg geven, vernemen wat de gevolgen voor Vlaanderen zouden zijn van de aan

Van Grembergen

de gang zijnde onderhandelingen. Het zou natuurlijk weinig zin hebben thans een interpellatie te houden, wetende dat we over een paar uur de juiste gegevens van de eerste minister vernemen. Het lijkt mij dus zinvoller het debat van donderdagvoormiddag af te wachten.

De voorzitter : De heer Seeuws heeft het woord.

De heer W. Seeuws : Mijnheer de voorzitter, hoe verlopen de vergaderingen van de commissies concreet ?

De voorzitter : De commissies zullen deze middag doorgaan tot drie uur, en morgen worden ze opgeschort. De Kamer en de Senaat zullen ook hun commissievergaderingen opschorten als wij volgende week in plenaire vergadering samenkomen.

De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer J. Van Hauthem : Mijnheer de voorzitter, ik stel vast dat wij omwille van de heer Dehaene de Vlaamse ministers deze week niet zullen kunnen ondervragen.

De voorzitter : Dat is nu eenmaal de consensusbeslissing van het uitgebreid bureau van de Vlaamse Raad.

De heer J. Van Hauthem : Proficiat !

De voorzitter : Ik stel vast dat iedereen het hierover eens is. Wij zetten dan ook onze dagorde voort.

ONTWERP VAN DECREET betreffende de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken — 402 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet betreffende de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Vanleenhove, verslaggever, heeft het woord.

De heer G. Vanleenhove, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, de commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid besteedde op woensdag 6 oktober jongstleden een bespreking aan het ontwerp van decreet betreffende de inspectie en begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken. Het betreft vakken die betrekking hebben op het onderricht van de erkende godsdiensten, de zedenleer die op die godsdiensten berust en de niet-confessionele zedenleer.

Een decretale regelgeving was hier noodzakelijk omdat de inspectie van deze levensbeschouwelijke vakken krachtens het decreet van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten buiten de bevoegdheid van de onderwijsinspectie valt. Het nieuwe decreet moet op 1 januari 1994 in werking kunnen treden.

In tegenstelling tot de regelingen voor de andere onderwijsvakken, worden voor de levensbeschouwelijke vakken inspectie en begeleiding in één ambt verenigd.

De supervisie en de bepaling van de werking van de inspectie en begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken berust niet bij de Vlaamse regering, maar uitsluitend bij de erkende instanties van de desbetreffende godsdiensten en bij de erkende vereniging van de niet-confessionele gemeenschap. De Vlaamse regering erkent hier slechts één instantie per erkende godsdienst en één vereniging voor de niet-confessionele gemeenschap. Via amendering in de commissie werd de duur van deze erkenning, behoudens vernieuwing, tot vijf jaar beperkt.

Voor de inhoudelijke aspecten van het levensbeschouwelijke vak dat zij controleren, evenals voor hun kwalitatieve beoordeling van de betrokken leerkrachten zullen de toekomstige inspecteurs-begeleiders enkel reken-

schap moeten afleggen aan de instanties van de erkende godsdiensten of aan de vereniging van de niet-confessionele gemeenschap.

Voor de overige aspecten zullen zij moeten rapporteren aan de Vlaamse regering, in casu aan de algemeen inspecteur-generaal, zoals bepaald in artikel 20 van het decreet van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten.

Het nieuwe voorliggende ontwerp van decreet heeft tenslotte niet enkel betrekking op de voormalige onderwijsinstellingen van de staat en de andere officiële onderwijsinstellingen, maar geldt evenzeer voor de vrije, door de Vlaamse Gemeenschap gesubsidieerde of erkende onderwijsinstellingen. Dit ontnemt deze instellingen geenszins de vrijheid inzake inrichting van levensbeschouwelijke vakken. Wel resulteert de opname van het vrije net in het decreet in een aanpassing van de personeelsformatie en een hiermee gepaard gaande verhoging van de middelen voor inspectie en begeleiding in de onderwijsbegroting voor 1994.

De bespreking in de commissie concentreerde zich vooral rond een drietal thema's.

Ten eerste werd er gesproken over de algemene filosofie van het ontwerp van decreet en de status van de zogenaamde levensbeschouwelijke vakken. Hier bleek bijvoorbeeld dat niet alle commissieleden ervan overtuigd waren dat levensbeschouwelijke vakken in het onderwijscurriculum thuishoren. De meesten waren van oordeel dat het onderwijs niet alleen cognitieve kennis moet aanreiken maar ook attitudes en waarden moet overbrengen. Voor de algemene persoonlijkheidsontwikkeling van de leerling achtten zij het belangrijk dat een waardegericht vak in het curriculum wordt opgenomen. Overigens stelt artikel 17 van de Grondwet expliciet dat de scholen, ingericht door openbare besturen, tot het einde van de leerplicht de keuze moeten aanbieden tussen onderricht in een der erkende godsdiensten en de niet-confessionele zedenleer.

Ten tweede werd een vrij grondige

Vanleenhove

bespreking gevoerd over de erkenning van één instantie per erkende godsdienst en van één organisatie voor de niet-confessionele gemeenschap.

Er rijst ter zake een probleem voor de niet-confessionele gemeenschap. Volgens sommige commissieleden werpt de Unie van Vrijzinnige Verenigingen zichzelf zeer ten onrechte op als dé vertegenwoordiger van die gemeenschap. Zij vrezen dat door de machtspositie van één bepaalde strekking het pluralistische karakter van het vak niet-confessionele zedenleer verloren zal gaan. De minister van Onderwijs deelde die mening en zei in de commissievergadering heel duidelijk dat in de organisatie die uiteindelijk zal worden erkend, het hele veld moet vertegenwoordigd zijn en dat het uitgesloten is dat één vereniging een dominante rol zou spelen.

Ook bij de protestantse gemeenschap heeft het onderhavige decreet volgens enkele commissieleden ongerustheid opgewekt. De voorgestelde algemene regeling zou volgens hen indruisen tegen de verregaande autonomie van de lokale protestantse gemeenten op het vlak van benadering van het geloof en de geloofsinhouden. Bovendien kent de protestantse gemeenschap geen hiërarchische structuur. Om deze redenen wordt het wellicht moeilijk om één – en slechts één – instantie voor erkenning voor te dragen. De minister had aandacht voor deze problematiek en gaf in de commissie te kennen dat hij optimistisch is over een soepele en haalbare oplossing voor dit probleem.

Veel meer moeilijkheden zag hij evenwel voor de islamitische godsdienst. Binnen deze godsdienst zijn immers verschillende strekkingen aanwezig zodat het niet eenvoudig is één hoofd van de eredienst als representatief te erkennen.

Ten slotte boog de commissie zich over een aantal vragen met betrekking tot het personeel. Zo werd ondermeer de vraag gesteld naar de rechtspositie van de inspecteurs-be-

geleiders levensbeschouwelijke vakken. Behalve inzake de hiërarchie en de rapportering stemt hun rechtspositie overeen met die van de overige leden van de inspectie zoals bepaald in het decreet van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten.

Ingaand op een probleem betreffende onverenigbaarheden kwam de commissie ook unaniem tot het besluit dat het ambt van inspecteur-adviseur levensbeschouwelijke vakken niet kan worden gecombineerd met de hoedanigheid van lid van een inrichtende macht van een onderwijsinstelling.

Bovendien worden, in tegenstelling tot de inspecteurs gewone vakken, de inspecteurs-adviseurs levensbeschouwelijke vakken onmiddellijk vast benoemd. Ze moeten bijgevolg geen stageperiode doorlopen.

Voorzitter, collega's, de commissie amendeerde eenparig enkele artikelen van het onderhavige decreet. De amendementen hadden betrekking op de erkenning van de instantie per erkende eredienst of van de vereniging voor de niet-confessionele gemeenschap, op de rapportering door de inspecteurs-begeleiders, op de rechtspositie van de inspecteurs-begeleiders en op de goedkeuring van leerplannen.

Geen van deze amendementen wijzigde echter de filosofie van het decreet.

Uiteindelijk aanvaardde de commissie met twaalf stemmen unaniem het ontwerp van decreet betreffende de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken.

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer L. Martens (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, uit het uitstekende verslag van de heer Van Leenhove kon u reeds opmaken dat bij de algemene bespreking heel wat aandacht werd besteed aan de filosofie achter het onderhavige decreet en het statuut van de levensbeschouwelijke vakken. Een aantal collega's twijfelt

aan het nut van een dergelijk decreet. Zij waarschuwen voor eventuele gevaren : een vak zoals niet-confessionele zedenleer dat tot vandaag als een gewoon vak werd beschouwd, zou krachtens dit decreet het statuut van confessioneel vak aangemeten krijgen. Volgens anderen is het nog maar de vraag of dit soort vakken in feite wel thuishoren in het gewone curriculum. Bovendien opperden deze laatsten dat het misschien geen slecht idee zou zijn deze vakken aan privé-initiatieven buiten het onderwijs zelf over te laten. Wie er enige betekenis aan hecht, kan er dan vrijwilling aan werken.

Die opmerkingen zijn waardevol voor het debat over het al dan niet waardenvrije karakter van de niet-confessionele zedenleer en het bestaansrecht van het levensbeschouwelijke onderwijs. Hieruit blijkt dat wij op een punt zijn aanbeland waar het levensbeschouwelijke niet meer zo vanzelfsprekend is in het onderwijs. Vandaag stellen wij vast dat er een evolutie plaatsgreep : levensbeschouwelijke vakken vragen vandaag steeds meer een verantwoording. Voor de leerlingen vormen ze een drempel, voor de leerkrachten roept het een zekere verlegenheid op en soms lijken ze gewoon uit de mode. Uit de gesprekken lijkt het dan alsof het levensbeschouwelijke niet langer een plaats inneemt in het huidige onderwijs. Men vraagt zich af of het niet uit de tijd is.

Er rijst hierbij evenwel een meer fundamentele vraag : welke opdracht vervult het onderwijs zelf vandaag ? Bij een eerste evaluatie lijkt het alsof daarover eensgezindheid kan bestaan. Het zou gemakkelijk zijn de algemene maatschappelijke en persoonlijke vorming, de voorbereiding op het beroepsleven enzovoort, als algemene functies op te sommen. Bij de inhoudelijke invulling zou evenwel onenigheid ontstaan : dan zou immers blijken dat het hier niet om louter technische vragen gaat. Wij begeven ons daarmee op normatief terrein dat aan de kwaliteit van het onderwijs is gekoppeld. Daar heeft dit decreet mee te maken. Kwaliteitsonderwijs wordt namelijk bepaald

Martens

door de waarde van het onderwijs zelf, van de vorming en opvoeding, maar niet in de geringste mate van het levensbeschouwelijke aspect. Die drie kunnen niet zonder elkaar bestaan en bepalen de identiteit van een school.

Ik licht even toe. Kennis moet niet alleen op wetenschappelijke basis worden geanalyseerd. Wij moeten een antwoord zoeken op de vraag waartoe die kennis dient en wat wij ermee kunnen beginnen. Uiteindelijk gaat het erom de zin van kennisverwerving te vinden. De kennis die de leerlingen krijgen voorgeschoteld, heeft pas waarde als ze in een bepaald perspectief kan worden geplaatst.

Ook bij de opvoedings- en vormingskwaliteit speelt het levensbeschouwelijke een belangrijke rol. Hoe kan een school een pedagogisch instituut zijn als ze geen visie op de mens vertegenwoordigt en haar inzichten inzake onderwijs daarmee niet weet te combineren? In deze tijd van enorme veranderingen moet een school aan jongeren een houvast bieden wanneer zij met grote tegenstrijdige waarden worden geconfronteerd. Zij moet jongeren een toekomstperspectief meegeven.

Vervolgens staat onderwijs ook voor cultuuroverdracht in de dynamische zin. Dat betekent dat telkens opnieuw de vraag naar het **hoe** en waarom wordt gesteld. De school moet de betekenis van de geschiedenis van mens en samenleving plaatsen in het persoonlijke leven van een leerling.

Tenslotte is er de spanning tussen wat er reeds is en wat er nog niet is. In het onderwijs leert men jonge mensen kritisch omgaan met de werkelijkheid. Dit confronteert ons echter onvermijdelijk met de spanning tussen de werkelijkheid zoals ze zich aanbiedt en de werkelijkheid zoals we ze zouden willen, tussen een ideële opdracht en dat wat praktisch haalbaar is. Kortom, ik ben ervan overtuigd dat een school meer is dan een onderwijsinstelling, het is ook en vooral een pedagogische instelling.

Dit betekent volgens mij dat het levensbeschouwelijke aspect daarin onvermijdelijk een belangrijke plaats moet hebben. In het onderwijs dat wij met dit decreet voor ogen hebben, hebben wij te maken met jonge mensen die leven in een sterk veranderende wereld die heel veel uitdagingen inhoudt. Jonge mensen worden ook telkens opnieuw gedwongen om keuzes te maken, nieuwe houdingen aan te nemen op het persoonlijke vlak en ten aanzien van **privé-aangelegenheden** en grotere vraagstukken. Men moet plaats maken voor die uitdagingen en jonge mensen vandaag de kans bieden op een andere manier hun eigen identiteit op te bouwen.

Langs verschillende trajecten en verschillende wegen willen jonge mensen als het ware een eigen pakket samenstellen. Het komt er dus op aan om jonge mensen niet meer alles voorgekauwd aan te bieden maar hen de vaardigheid bij te brengen waardoor ze de keuzes kunnen maken die belangrijk zijn in dat wat ze voor zichzelf als een levensperspectief willen definiëren.

Ik wil mij meteen afzetten tegen hen die zeggen dat je dat allemaal maar zonder meer vrij zou moeten laten. Het is duidelijk dat jonge mensen hun eigen koers moeten kunnen varen. Het kan echter niet betekenen dat opvoeders in hun plaats alles invullen. We moeten evenwel net zo goed beseffen dat jonge mensen existentieel ook zeer onzeker zijn en dat heel velen onder hen ook in kwetsbare posities staan.

Dit levensbeschouwelijke aspect waarmaken, is een opdracht van velen, het is niet alleen een zaak van de inrichtende macht maar ook van ouders, onderwijzend en opvoedend personeel. Het heeft ook te maken met de wijze waarop vakken een plaats kunnen krijgen in het geheel en de manier waarop ze worden begeleid. Die diverse verantwoordelijkheden worden in het decreet niet allemaal gedefinieerd in tegenstelling tot die van de overheid. De overheid moet immers instaan voor de vrijheid van onderwijs, voor gelijke toegang tot het onderwijs, verbetering van de onderwijskwaliteit enzovoort. Er is

ook de eigen verantwoordelijkheid van de school zelf.

In die spanningsverhouding probeert men in het decreet aan te geven wie waarvoor verantwoordelijk is en ten aanzien van wie men zich moet verantwoorden. In de onderwijstradities die wij hier hebben opgebouwd, is het niet mogelijk dit allemaal eenduidig te doen. Wij stellen ook vast dat de positie van de overheid in de loop der jaren anders wordt gedefinieerd naargelang wij te maken hebben met het officieel onderwijs of het vrij onderwijs. Ook binnen het vrij onderwijs is uiteindelijk niet alles eenduidig. Het is evident dat de benadering vanuit het katholieke onderwijs anders is dan die vanuit het protestantse onderwijs.

Mijnheer de minister, ik zou daarom nog een tweetal vragen onder uw aandacht willen brengen.

Ten eerste, is de erkende instantie van dit decreet dezelfde als de bevoegde instantie zoals die is bepaald in de decreten van 1991 op de **personeelsstatuten**? In het Arbitragehof heeft men zich ook al over die vraag gebogen en daar sprak men over de mogelijkheid van meervoudigheid van instanties toen het ging over de decreten van 1991. Daar is nu geen sprake meer van. De Raad van State wijst ook op de gevoeligheid van dit thema en spoort aan tot een zekere voorzichtigheid. Uit het verslag van de heer Vanleenhove blijkt bovendien dat de protestantse scholen bezwaren hebben tegen het kerkelijke toezicht. Men kan zich dus de vraag stellen of het niet beter ware geweest het decreet op een meer open basis te definiëren, wetende dat het protestantisme een andere cultuur is die minder hiërarchisch en monolithisch is opgebouwd dan bijvoorbeeld de katholieke eredienst.

Ten tweede, de Grondwet bepaalt dat het interne leven van erediensten vrij is. Hoe verhoudt de regeling zoals ze in het decreet is ingeschreven zich eigenlijk tot dat beginsel? In Nederland kent men het beginsel van de soevereiniteit in eigen kring waardoor men ook de rol van de overheid anders definieert. Wellicht houdt het

Martens

voor ons ook een uitdaging in om hierover eens na te denken, wetende dat het niet denkbeeldig is dat men om principiële gronden vanuit de protestantse kerkgemeenschap misschien wel aan inspectie en begeleiding wil doen in vrije scholen en het openbare onderwijs, en niet in de eigen protestantse scholen.

Kunnen deze kerken worden gedwongen dergelijke instantie op te richten? Kunnen confessionele scholen als sanctie geheel of gedeeltelijk de subsidie verliezen?

Mijn pleidooi voor meer aandacht voor het levensbeschouwelijke in het onderwijs is geen hardnekkig pleidooi voor verzuiling. Integendeel.

Ik spreek vanuit een grote zorg voor de kwaliteit van het onderwijs. De grote aandacht voor zin en levensperspectief maakt daar in belangrijke mate deel van uit.

Mijn pleidooi richt zich evenmin tegen openheid en meervoudigheid. Deze pluraliteit is in onze scholen reeds aanwezig.

Ik ben ervan overtuigd dat een combinatie van een eigen overtuiging als school en als onderwijzend personeel en het aanvaarden van de pluraliteit mogelijk is. Dit vraagt om een onderwijs met een dialogisch karakter.

Ik hoop en geloof dat het voorliggend decreet daartoe kan bijdragen.

De voorzitter : Mevrouw Leduc heeft het woord.

Mevrouw J. Leduc (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's. Alvorens enkele opmerkingen ten gronde te formuleren wil ik de verslaggever feliciteren met zijn degelijk verslag. Het voorliggend ontwerpdecreet geniet de steun van de VLD-fractie.

De VLD is echter van mening dat de achterliggende filosofie inzake de levensbeschouwelijke vakken aan herbronning toe is. Mijn fractie stelt ook de vraag of het onderwijs in deze vakken nog moet opgenomen blijven in het curriculum.

Niemand kan immers ontkennen dat de studiedruk op onze leerlingen erg groot is en dat er slechts weinig ruimte is voor essentiële vakken. Ik noem talen, geschiedenis en lichamelijke opvoeding.

Mijn fractie wenst dat het vak lichamelijke opvoeding niet verbannen wordt naar de naschoolse activiteiten.

Sommige van deze vakken krijgen nu reeds te weinig ruimte in ons onderwijs.

Wil men vanuit het beleid meer aandacht besteden aan deze vakken en noodzakelijke nieuwe vakken introduceren, zal men meer ruimte moeten creëren.

Men kan zich de vraag stellen of het specifiek onderwijs in een bepaalde godsdienst of niet-confessionele moraal niet beter in de privé-sfeer door de respectievelijke erediensdiensten en de verenigingen georganiseerd dient te worden wanneer de ouders of de leerlingen daaraan behoefte hebben.

Is het geen hiaat in ons onderwijs dat er geen voorbereiding of geen inleiding tot de filosofie, de moraal, de logica en de argumentatieleer wordt gegeven? De VLD is van oordeel dat deze vakken ook van essentieel belang zijn voor de degelijke ontwikkeling van het inzicht en de methodologie van de leerling.

Een algemeen vormende en pluralistische inleiding tot de wijsbegeerte zowel van het Westen als het Oosten kan wellicht ook perspectief bijbrengen in het begrijpen van instellingen zoals de democratie of de rechten van de vrouw en de waardering voor andere culturen.

De VLD is van oordeel dat het bijzonder interessant zou zijn om de levensbeschouwelijke vakken te toetsen aan deze doelstellingen.

De heer C. Moors : Mevrouw Leduc, is het de officiële stelling van de VLD dat het onderwijs van godsdienst of lekenmoraal door privé-instanties georganiseerd moeten worden?

Mevrouw J. Leduc : Dat is inderdaad de stelling die onze fractie verdedigt.

De heer A. Denys : De VLD kiest voor de vrijheid van het pedagogisch project. De uitspraak van mevrouw Leduc sluit dit niet uit en houdt er zelfs verband mee. Ik herhaal dat de VLD voorstander is van de vrijheid van het pedagogisch project.

Mevrouw J. Leduc : Godsdienst en lekenmoraal, in de brede betekenis van het woord, zouden beter tot de privé-sfeer blijven behoren en door deze diensten worden georganiseerd dan wel in het onderwijs zelf.

Er moet ruimte buiten het curriculum worden gevonden. Wij weten allemaal dat er op dit ogenblik in het curriculum te weinig plaats is voor essentiële rollen. Wij vinden dat de levensbeschouwelijke rollen tot de privé-sfeer behoren.

Los van deze discussie in verband met de uitvoering van artikel 17 van de Grondwet, lijkt het ons opportuun, mijnheer de minister, collega's, om nog eens even stil te staan bij de organisatie van de niet-confessionele gemeenschap. Verscheidene collega's hebben er terecht op gewezen dat het niet evident is om één instantie te creëren die spreekbuis van de niet-confessionele gemeenschap zou zijn. Volgens ons kan niemand het recht opeisen om namens een bepaalde gemeenschap te spreken, zo de aldus vertolkte standpunten niet de goedkeuring dragen van een ruime meerderheid binnen die gemeenschap. De minister zal er dus moeten over waken dat de nieuwe organisatie steeds voldoende waarborgen biedt inzake pluralisme, zo niet zal de representativiteit in vraag worden gesteld.

Mijnheer de minister, collega's, de VLD-fractie zal het ontwerp steunen, maar met het voornemen om in de nabije toekomst een grondig debat over de levensbeschouwelijke vakken te voeren en met een waakzaam oog op de nieuwe organisatie van de niet-confessionele gemeenschap.

De voorzitter : De heer Appeltans heeft het woord.

De heer L. Appeltans (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte colle-

Appeltans

ga's, de Volksuniefractie zal het thans voorliggend decreet goedkeuren, hoewel er toch nog, zoals in de commissie werd gezegd, een aantal vragen en bedenkingen blijven. We laten er echter geen twijfel over bestaan dat de positieve elementen van het voorliggend decreet voor ons doorslaggevend zijn.

Het is niet de bedoeling de bespreking in de commissie te herhalen, maar ik denk dat het toch belangrijk is om hier, in de plenaire vergadering, nog een aantal bekommernissen te formuleren.

Ten eerste blijft er een probleem met de erkenning van de ene bevoegde instantie, in het bijzonder voor het vak niet-confessionele zedenleer. Deze thematiek is in de commissie uitgebreid aan bod gekomen, maar de slotsom blijft toch dat onder meer, niet uitsluitend, de niet-confessionele gemeenschap in een keurslijf wordt gedwongen. Ondanks een aantal bezwaren, bijvoorbeeld een gebrek aan hiërarchische structuur, moeten zij ertoe komen om één instantie aan te wijzen. Wie dat niet doet, zal daarvan de gevolgen dragen. We hebben daarvoor begrip, maar we vragen toch bijzondere aandacht om achteraf na te gaan in welke mate de erkende instanties representatief zijn voor het veld dat zij beweren te vertegenwoordigen.

Ten tweede is er het probleem van de bekwaamheidsbewijzen. Artikel 13 van het decreet somt de lijst op van de bekwaamheidsbewijzen die een conditio sine qua non zijn om toegang te krijgen tot de ambten van inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken. In dit verband heb ik een louter informatieve vraag omdat volgens mijn informatie voor de levensbeschouwelijke vakken Anglicaanse en Islamitische godsdiensten op dit ogenblik nog geen bekwaamheidsbewijzen zijn vastgelegd. Indien deze informatie juist is, dan rijst er een probleem voor eventuele inspectie en begeleiders voor de Anglicaanse en Islamitische godsdienst. Hoe zullen zij, bij gebrek aan een consensus over diplo-

ma's enzovoort, kunnen worden aangeworven en een aanstelling verkrijgen ?

Ten derde blijft er ook nog het probleem van het operationeel maken van dit decreet tegen 1 januari 1994. Inderdaad, wanneer men het decreet erop naleest, moet de Vlaamse regering nog heel wat uitvoeringsbesluiten nemen. Teneinde de complexiteit ervan aan te geven, doe ik de volgende opsomming :

ten eerste, artikel 5 : de erkenning van de bevoegde instanties ;

ten tweede, artikel 6 : het vastleggen van de personeelsformaties ;

ten derde, artikel 13 : het vastleggen van de bekwaamheidsbewijzen ;

ten vierde, artikel 16 : het nemen van het besluit inzake preventieve schorsing ;

ten vijfde, artikel 20 : het samenstellen van de Raad van Beroep ;

ten zesde, artikel 23 : de vaststelling van het geldelijk statuut ;

ten zevende, artikel 24 : de vaststelling van de vergoedingen ;

ten achtste, artikel 25 : de vaststelling van het begrip overeenstemmend ambt ;

ten negende, artikel 26 : het vastleggen van de vakantie- en de prestatie-regeling.

Mijnheer de minister, in de commissie heeft u gezegd dat dit alles geen probleem vormt, maar mijns inziens is het wel een hele uitdaging. Wij zijn benieuwd of u deze wedloop kan winnen ; mij lijkt het onhaalbaar.

De Vlaamse regering wil wel, maar de vraag is of dit decreet tegen 1 januari 1994 operationeel kan zijn ?

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, deze opmerkingen betreffen een belangrijk decreet dat in wezen een bijzonder delicaat probleem aansnijdt.

Vanuit haar pluralistische opstelling hecht de Volksunie aan dit decreet bijzonder veel belang en eist dat on-

der meer ook de problematiek van de niet-confessionele zedenleer wordt opgelost. Wij hopen dat de verplichting tot aanwijzing van één bevoegde instantie voor de niet-confessionele gemeenschap de aard en de inhoud van het vak niet in het gedrang zal brengen. U kent onze gevoeligheden daaromtrent. Het kan niet dat een bepaalde strekking zich opwerpt als dé vertegenwoordiger van die gemeenschap.

De Volksunie zal rekening houden met de verklaring van de minister in de commissie, namelijk dat binnen deze gemeenschap een breed democratisch debat zal worden opgezet. Wij rekenen er ten stelligste op. Om die reden zullen wij dan ook het decreet goedkeuren.

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik dank de verslaggever voor zijn klaar en punctueel verslag.

Wat de opmerkingen van de heer Martens betreft, meen ik dat wat hij op de tribune heeft gezegd algemeen maatschappelijk uitermate wijze woorden zijn. Misschien ware het goed indien over dergelijke inzichten en fundamentele vraagstellingen hier meer in peis en vree van gedachten kon worden gewisseld.

Wat de eerste vraag betreft, is het duidelijk dat iedere instelling om haar functioneren de vorm kan geven zoals zij dat zelf wil. Dit betekent dat een meerkoppigheid van de instelling mogelijk is indien de specificiteit van de godsdienst in kwestie dit vereist.

Inzake de tweede vraag is het duidelijk dat wij met het decreet een bepaalde inhoudelijke opdracht geven. Er wordt gevraagd dat elke godsdienst die inhoudelijke opdracht dan ook invoert. Bij al dan niet gedeeltelijke, niet-uitvoering van de opdracht ontstaan er hoe dan ook conflicten waarbij mijns inziens de Vlaamse Gemeenschap moet optreden, al besef ik wel dat de wijze waarop de controle zal gebeuren gedeeltelijk vorm krijgt conform de inhoudelijke reli-

Van den Bossche

gieuze cultuur. Het is duidelijk dat in de Noordnederlandse traditie van het protestantisme dit veel afstandelijker gebeurt en er veel meer ruimte wordt gegeven aan eigen invulling van de plaatselijke religieuze overheid dan bijvoorbeeld in een vrij strak georganiseerd katholiek geloofsstelsel.

Mevrouw Leduc, ik dank u voor uw betoog, maar het onderwijs van moraal en godsdienst zonder meer naar de particuliere sfeer verwijzen, vind ik niet zo'n goede zaak. Hiervoor op teert de Vlaamse regering zeer bewust niet. Dat is trouwens niet nieuw, want bij de herziening van de Grondwet heb ik in mijn toenmalige functie, zowel in de openbare vergaderingen als in de commissies van Kamer en Senaat duidelijk gezegd dat het de eenduidige bedoeling bleef van de regering om godsdienst en moraal te laten behoren tot het curriculum in het basis — en secundair onderwijs. Onder die voorwaarden werd het Grondwetsartikel goedgekeurd. Wij leven in een maatschappij waar te weinig rekening wordt gehouden met normen en waar de moraal te veel wordt vervangen door sondages. Welnu, ik waarschuw ervoor om in een dergelijke maatschappij het onderwijs op dat vlak te resumeren tot zoveel mogelijk cognitieve elementen. Volgens mij heeft men in deze maatschappij — en de eindtermen getuigen ervan — nood aan opvoedend onderwijs. Opvoeden betekent ook over waarden en normen discussiëren.

Een maatschappelijke evolutie is uiteraard niet uitgesloten en misschien vindt men het ooit nuttig om meer duidelijke informatie aan te reiken, waartoe de heer Martens trouwens even aanzette in zijn betoog. Maar dat is wat anders. Ik spreek mij niet uit over het feit of die lessen eenduidig moeten blijven, maar het lijkt mij hoe dan ook meer dan nodig dat dergelijke lessen blijven bestaan in ons onderwijs.

Vanzelfsprekend zullen de jongeren, in een nieuwe mentaliteit die ik enkel kan toejuichen, zelf gestalte geven aan de idealen en de normen die zij voor ogen houden.

Ik blijf dus van mening dat dergelijke lessen deel moeten blijven uitmaken van ons onderwijs. Dit pakket verbannen naar de privé-sfeer zou een verarming van het onderwijs betekenen, terwijl ik er precies voor pleit het onderwijsgebeuren te verrijken, misschien door minder cognitieve elementen aan te reiken, minder geheugenwerk te vragen en meer inzicht, maar ook door een opvoedende rol te spelen samen met de ouders. Deze thesis werd trouwens ook door de heer Martens naar voren gebracht.

Zowel mevrouw Leduc als de heer Appeltans — die ik trouwens ook dank voor zijn betoog — hadden het over de niet-confessionele gemeenschap. Dienaangaande meen ik in de commissie een duidelijk antwoord te hebben gegeven. Het verslag dat ik daarnet heb geloofd en geprezen, is ter zake eveneens duidelijk en citeert mijn woorden zeer goed. Ik kan hieraan niets verbeteren en niets toevoegen.

Ik kom nu tot de concrete vragen van de heer Appeltans. In verband met de Anglicaanse godsdienst wordt gevraagd, net zoals voor de andere godsdiensten, dat men bedienaar is van de eredienst. Met andere woorden, de inhoudelijkheid die voorafgaat aan het erkend worden door de Anglicaanse kerk als bedienaar van de eredienst is uiteraard een intern proces, eigen aan de Anglicaanse kerk. Wij stellen vast dat iemand als bedienaar van de eredienst door de Anglicaanse kerk is erkend en derhalve deze godsdienst kan onderwijzen.

Wat de islamitische godsdienst betreft zijn de zaken wat ingewikkelder omdat er zich ook een taalprobleem stelt. Vandaar dat een ganse resem verplichte opleidingen werd opgesomd in een **jarenoud** besluit. Inmiddels kwamen er nieuwe elementen bij. In dat verband verwijs ik naar de omzendbrief van twee jaar geleden, in verband met de beperkte periode die aan elkeen wordt gegeven om het Nederlands te beheersen. Ter zake kan de Vlaamse Gemeenschap eventueel volgende en verdergaande stappen ondernemen.

Wat de timing en de data betreft geef

ik toe dat misschien niet alle uitvoeringsbesluiten die de heer Appeltans opsomde tegen 1 januari zullen worden uitgevaardigd, al zijn er momenteel wel heel wat klaar. Ik meen echter dat het geen probleem zal zijn mocht één of ander besluit veertien dagen nahinken.

Mijnheer de voorzitter, collega's, hiermee meen ik te zijn ingegaan op de belangrijkste elementen van dit debat.

Ik hoop dat het voorliggend ontwerp door een zo groot mogelijke meerderheid in dit parlement zal worden goedgekeurd.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? **(Neen)**

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet betreffende de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

TITEL 1

Inleidende bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet.

Geen opmerkingen ?

— **Aangenomen.**

Artikel 2

Voor de onderwijsinstellingen die door de Vlaamse Gemeenschap georganiseerd, gesubsidieerd of erkend worden, wordt in dit decreet verstaan onder „levensbeschouwelijke vakken” :

Voorzitter

1° de vakken die betrekking hebben op het onderricht in een erkende godsdienst, de op die godsdienst berustende zedenleer of de niet-confessionele zedenleer, bedoeld in artikel 8, tweede lid van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving en in het gewoon en buitengewoon lager en secundair onderwijs worden georganiseerd ;

2° De vakken die voorkomen in de goedgekeurde lessentabellen onder een benaming, vermeld in 1° en die georganiseerd worden in het pedagogisch hoger onderwijs ;

Geen opmerkingen ?

— **Aangenomen.**

TITEL II

Inspectie en begeleiding

HOOFDSTUK 1

Algemene bepalingen

Artikel 3

De inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken kunnen niet gescheiden worden en moeten in eenzelfde ambt geïntegreerd zijn.

Geen opmerkingen ?

— **Aangenomen.**

Artikel 4

De Vlaamse regering stelt de personeelsformatie vast voor de inspectie en de begeleiding van iedere erkende godsdienst en voor de inspectie en de begeleiding van de niet-confessionele zedenleer.

Geen opmerkingen ?

— **Aangenomen.**

Artikel 5

Per erkende godsdienst en voor de

niet-confessionele gemeenschap wordt slechts één instantie of één vereniging erkend door de Vlaamse regering voor het uitvoeren van de in dit decreet vermelde opdrachten.

De aanvragen tot erkenning worden vanaf 1 november 1993 voorgelegd aan de Vlaamse regering. De Vlaamse regering deelt haar beslissing mee binnen dertig dagen na ontvangst van de aanvraag. De erkenning wordt verleend voor een periode van 5 jaar en kan hernieuwd worden.

Elke beslissing tot afwijzing van een erkenning of tot intrekking van een erkenning wordt door de Vlaamse regering omstandig gemotiveerd.

Bij afwijzing van een erkenning of intrekking van een erkenning kan de instantie van de godsdienst of de vereniging van de niet-confessionele gemeenschap bezwaar aantekenen bij de Vlaamse regering binnen de dertig dagen na ontvangst van de beslissing.

De Vlaamse regering deelt haar beslissing mee binnen de dertig dagen na ontvangst van het bezwaarschrift.

Geen opmerkingen ?

— **Aangenomen.**

Artikel 6

§ 1. De erkende instanties van de erkende godsdiensten en de erkende vereniging van de niet-confessionele gemeenschap bepalen de werking van de inspectie en de begeleiding van de betrokken godsdiensten en van de niet-confessionele zedenleer.

§ 2. Onder werking wordt verstaan :

— het voorstellen van de ambtsgebieden van de leden van de inspectie en begeleiding, genoemd in artikel 10 ;

— het bepalen van het onderwijsniveau en de onderwijsvorm waarop de leden van de inspectie en begeleiding hun inspectie- en begeleidingsopdrachten uitvoeren, rekening houdend met de vastgestelde personeelsformatie, bedoeld in artikel 4 van dit decreet ;

— het bepalen van de wijze waarop

de inspectie- en begeleidingsopdrachten worden uitgevoerd ;

— het bepalen van de beroepsbekwaamheid en van de pedagogische bekwaamheid van de betrokken leden van de inspectie en begeleiding ;

— het organiseren van bijscholing voor de leden van de inspectie en begeleiding ;

— het opstellen van leerplannen.

§ 3. De voorstellen betreffende de ambtsgebieden worden meegedeeld aan de algemeen inspecteur-generaal, bedoeld in artikel 20, § 1, 13 van het decreet van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten, die ze ter goedkeuring voorlegt aan de Vlaamse regering.

§ 4. De in § 1 bedoelde erkende instanties en vereniging kunnen, ter aanvulling van de personeelsleden bedoeld in artikel 10, de in artikel 8 vermelde opdrachten toewijzen aan de door hen aangeduide personen. Ze oefenen hun opdrachten uit onder de bevoegdheid van de leden van de inspectie en begeleiding, bedoeld in artikel 10. De namen van deze personen worden medegedeeld aan de Vlaamse regering.

De Vlaamse regering bepaalt, op voorstel van de bevoegde instanties van de erkende godsdiensten en op voorstel van de erkende vereniging van de niet-confessionele gemeenschap, per erkende godsdienst en voor de vereniging van de niet-confessionele gemeenschap het maximum aantal personen dat aan de personeelsformatie kan toegevoegd worden.

Aan deze personen kan bij besluit van de Vlaamse regering een vergoeding toegekend worden voor de reis-, verblijfs- en werkingskosten.

De bepalingen van Titel II, hoofdstuk 2, afdeling 1 en afdeling 3, onderafdeling B van dit decreet en van § 2 van dit artikel zijn van toepassing op de personen welke met toepassing van het bepaalde in het eerste lid ter aanvulling van de personen bedoeld in artikel 10 zijn aangewezen.

Voorzitter

Geen opmerkingen ?

— Aangenomen.

Artikel 7

De administratieve leiding van de inspecteurs-adviseurs wordt waargenomen door de algemeen inspecteur-generaal, bedoeld in artikel 20, § 1, 13 van het decreet van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten.

Geen opmerkingen ?

— Aangenomen.

Artikel 8

§ 1. De leden van de inspectie en begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken zijn, ieder voor wat zijn vak betreft, in het gewoon en buitengewoon lager en secundair onderwijs en in het pedagogisch hoger onderwijs bevoegd voor :

1° de controle op de naleving van het lesrooster en de verklaringen betreffende de keuze voor een godsdienst of de niet-confessionele zedenleer, bedoeld in artikel 8 en 8 bis van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving ;

2° de controle van de leermiddelen ;

3° de controle van de bewoonbaarheid, de didactische bruikbaarheid en de hygiëne van de lokalen ;

4° het uitbrengen van beleidsadviezen ;

5° het controleren van de uitvoering van de leerplannen en de controle van het peil der studiën ;

6° de externe ondersteuning en de beoordeling van de beroepsbekwaamheid en de pedagogische bekwaamheid van de betrokken leerkrachten en het stimuleren van initiatieven ter verbetering van de beroepskwaliteit ;

7° het ontwikkelen van initiatieven ter bevordering van de onderwijs-

kwaliteit van het betrokken vakgebied en het bewaken en het stimuleren van het aan de levensbeschouwing aangepast opvoedingsproject binnen het vakgebied ;

8° alle andere opdrachten die worden toegekend door of krachtens wetten en decreten.

§ 2. De leden van de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken sturen de beoordelingen van de leerkrachten naar de inrichtende macht en naar de erkende instantie van de godsdienst of naar de erkende vereniging van de niet-confessionele gemeenschap.

§ 3. De leden van de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken delen de resultaten van de in § 1, 1°, 2°, 3°, 4° en 8° vermelde opdrachten mee aan de algemeen inspecteur-generaal.

De financiering van de instellingen van het Gemeenschapsonderwijs en de subsidiëring van de gesubsidieerde officiële instellingen is afhankelijk van de controle vermeld in § 1, 1°, onverminderd de gevolgen van de controles van de voorwaarden, vermeld in § 1, 2°, 3°, op de opname in de toelagerregeling, vermeld in de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving voor de gesubsidieerde officiële instellingen.

Geen opmerkingen ?

— Aangenomen.

HOOFDSTUK II

Regeling van de rechtspositie

AFDELING 1

Plichten en onverenigbaarheden

Artikel 9

§ 1. De bepalingen van Titel II, hoofdstuk 2, afdeling 2 van het decreet van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten zijn van toepassing op de tijdelijke en vastbenoemde leden van de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken.

§ 2. In afwijking van artikel 19 van hetzelfde decreet is een opdracht in een onderwijsinstelling of een centrum verenigbaar met het uitoefenen van een deeltijdse betrekking als lid van de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken, indien de opdracht wordt uitgeoefend in een onderwijsinstelling of een centrum gelegen buiten het ambtsgebied waar de inspectie- en begeleidingsopdracht wordt uitgeoefend.

Indien aan een levensbeschouwelijk vak slechts een deeltijdse betrekking in de personeelsformatie toegewezen is, mag het toegewezen ambtsgebied waar de inspectie- en begeleidingsopdrachten uitgeoefend worden, de school of het centrum omvatten waar het lid van de inspectie tijdelijk aangesteld is of vast benoemd is.

§ 3. Het uitoefenen van een ambt als lid van de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken is onverenigbaar met het uitoefenen van een ambt als lid van de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap of als lid van de pedagogische begeleidingsdiensten, bedoeld in de artikelen 4 en 87 van hetzelfde decreet.

§ 4. Elk mandaat bij een erkende instantie van een erkende godsdienst of bij de erkende vereniging van de niet-confessionele gemeenschap is onverenigbaar met de hoedanigheid van lid van de inspectie en begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken. De leden van de inspectie en de begeleiding kunnen enkel een raadgevende functie uitoefenen bij de erkende instantie of de erkende vereniging.

§ 5. Bovendien staan de in § 1 genoemde personeelsleden garant voor een positieve instelling ten opzichte van de andere levensbeschouwingen en bevorderen zij de samenwerking met de inspecteurs-adviseur van de andere levensbeschouwelijke vakken.

Geen opmerkingen ?

— Aangenomen.

Voorzitter

AFDELING 2

Vaststelling van de ambten

Artikel 10

§ 1. De ambten die de leden van de inspectie en begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken mogen uitoefenen, worden als volgt vastgesteld :

- Inspecteur-adviseur voor het lager onderwijs ;
- Inspecteur-adviseur coördinator voor het lager onderwijs ;
- Inspecteur-adviseur voor het secundair en het pedagogisch hoger onderwijs ;
- Inspecteur-adviseur voor het lager, het secundair en het pedagogisch hoger onderwijs ;

§ 2. Deze ambten kunnen deeltijds of voltijds uitgeoefend worden.

Geen opmerkingen ?

— **Aangenomen.**

Onderwijsminister Luc Van den Bossche (SP) verdedigde het ontwerp van decreet betreffende de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken

AFDELING 3

Werving

ONDERAFDELING A

Algemene bepalingen

Artikel 11

§ 1. De ambten van de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken worden uitgeoefend door personeelsleden die vast benoemd zijn.

§ 2. In afwijking van vorige paragraaf kan, onder de voorwaarden bepaald in artikel 15, een ambt van de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken eveneens tijdelijk uitgeoefend worden indien een ambt vacant is of als het vast benoemd personeelslid afwezig is. Indien de tijdelijke uitoefening van het ambt van de inspectie en de begeleiding gebeurt door een vast benoemd personeelslid van het onderwijs is de toestemming van de inrichtende macht vereist. Hij blijft titularis van het ambt waarin hij vast benoemd is en behoudt de voordelen van zijn benoeming. Het personeelslid kan worden vervangen voor de duur van de tijdelijke aanstelling.

Geen opmerkingen ?

— **Aangenomen.**

Artikel 12

De personeelsleden van de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken worden door de Vlaamse regering vast benoemd of tijdelijk aangesteld, op de voordracht van al naar het geval de erkende instantie van de erkende godsdienst of de erkende vereniging van de niet-confessionele gemeenschap.

Een vaste benoeming is enkel mogelijk indien een betrekking vacant is.

Geen opmerkingen ?

— **Aangenomen.**

ONDERAFDELING B

Toegang tot de ambten van de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken

Artikel 13

Niemand kan in vast verband worden benoemd in één van de ambten bedoeld in artikel 10, § 1, dan wanneer hij ten tijde van de benoeming voldoet aan de volgende voorwaarden :

1° onderdaan zijn van een lidstaat van de Europese Gemeenschap, behalve als de Vlaamse regering een vrijstelling verleent ;

2° van goed gedrag zijn, dat blijkt uit een attest van goed zedelijk gedrag dat niet langer dan drie maanden tevoren werd uitgereikt ;

3° de burgerlijke en politieke rechten bezitten, behoudens een door de Vlaamse regering te verlenen vrijstelling samengaan met de vrijstelling bedoeld in 1° ;

4° voldoen aan de wets- en reglementsbepalingen betreffende de taalregeling ;

5° — hetzij houder zijn van één van de vereiste bekwaamheidsbewijzen of geacht in het bezit te zijn van een vereist bekwaamheidsbewijs voor het onderwijzen van de betreffende godsdienst in het lager of het secundair onderwijs, zoals vermeld in het besluit van de Vlaamse Executieve van 26 september 1990 betreffende de bekwaamheidsbewijzen, de weddeschalen en de bezoldigingsregeling van de leermeesters godsdienst en de godsdienstleraars ;

— hetzij houder zijn van een vereist bekwaamheidsbewijs voor het onderwijzen van de betreffende godsdienst in het niet-universitair hoger onderwijs, zoals vermeld in het koninklijk besluit van 25 oktober 1971 tot vaststelling van het statuut van de leermeesters, de leraars en de inspecteurs katholieke en protestantse godsdienst der inrichtingen voor lager, buitengewoon, middelbaar, technisch, kunst- en normaalonderwijs van de Staat ;

— hetzij houder zijn van één van de

Voorzitter

vereiste bekwaamheidsbewijzen of geacht in het bezit te zijn van een vereist bekwaamheidsbewijs van leermeester in de niet-confessionele zedenleer in het gewoon lager en basisonderwijs, zoals vermeld in het besluit van de Vlaamse Executieve van 27 juni 1990 betreffende de bekwaamheidsbewijzen, de weddeschalen, en de bezoldigingsregeling in het gewoon kleuter, lager en basisonderwijs, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Executieve van 19 december 1991 of houder zijn van één van de vereiste bekwaamheidsbewijzen of geacht in het bezit te zijn van een vereist bekwaamheidsbewijs voor het onderwijzen van de niet-confessionele zedenleer in het secundair onderwijs, zoals vermeld in het besluit van de Vlaamse Executieve van 14 juni 1989 betreffende de bekwaamheidsbewijzen, de weddeschalen, het prestatiestelsel en de bezoldigingsregeling in het secundair onderwijs ;

– hetzij houder zijn van één van de vereiste bekwaamheidsbewijzen of geacht in het bezit te zijn van een vereist bekwaamheidsbewijs van leermeester niet-confessionele zedenleer of van leraar niet-confessionele zedenleer, zoals vermeld in het besluit van de Vlaamse Executieve van 31 juli 1990 betreffende de bekwaamheidsbewijzen, de weddeschalen en de bezoldigingsregeling in het buitengewoon onderwijs ;

– hetzij houder zijn van een vereist bekwaamheidsbewijs voor het onderwijzen van het vak zedenleer in het niet-universitair hoger onderwijs van het korte type, zoals vermeld in het koninklijk besluit van 22 april 1969 betreffende de bekwaamheidsbewijzen vereist van de leden van het bestuurs- en onderwijzend personeel, van het opvoedend hulp personeel en van het paramedisch personeel der inrichtingen voor kleuter-, lager, buitengewoon, middelbaar, technisch, kunst-, en normaalonderwijs, alsmede der internaten die van deze inrichtingen afhangen.

6° ten minste 35 jaar zijn.

Geen opmerkingen ?

– **Aangenomen.**

Artikel 14

De vacature voor de betrekkingen vermeld in artikel 10, de toelatingsvoorwaarden, de vorm en de termijn die voor de kandidaturen opgelegd zijn, worden op voorstel van de erkende instantie van de erkende godsdiensten of op voorstel van de erkende vereniging van de niet-confessionele gemeenschap door de Vlaamse regering in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt. De kandidaturen moeten binnen de vastgestelde termijn aangetekend verstuurd worden naar het adres, vermeld in de vacature. Deze termijn bedraagt ten minste twintig dagen, te rekenen vanaf de publicatie in het Belgisch Staatsblad.

Geen opmerkingen ?

– **Aangenomen.**

AFDELING 4

Tijdelijke uitoefening van de ambten, bedoeld in artikel 10

Artikel 15

§ 1. Een personeelslid kan door de Vlaamse regering als tijdelijk personeelslid worden aangesteld in één van de ambten vermeld in artikel 10, indien het ambt vacant is of indien de titularis van het ambt meer dan 30 kalenderdagen afwezig is.

§ 2. Om als tijdelijk personeelslid te worden aangesteld moet het personeelslid voldoen aan de voorwaarden van artikelen 12 en 13.

Geen opmerkingen ?

– **Aangenomen.**

AFDELING 5

De preventieve schorsing

Artikel 16

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regelen inzake de preventieve schorsing. De preventieve schorsing is enkel mogelijk indien het belang van de dienst zulks vereist. De preventieve schorsing is een administra-

tieve maatregel uitgesproken door de Vlaamse regering en mag behoudens strafrechtelijke vervolging voor dezelfde feiten niet meer dan één jaar bedragen. Het hiervoor bedoelde besluit waarborgt de rechten van de verdediging.

Geen opmerkingen ?

– **Aangenomen.**

AFDELING 6

Tuchtregeling

ONDERAFDELING A

Tuchtstraffen

Artikel 17

Als de personeelsleden falen bij de uitoefening van hun taken, zoals vermeld in artikel 8 van dit decreet, of als ze verzaken aan hun plichten, zoals vermeld in artikel 9 van dit decreet, kan een tuchtstraf opgelegd worden. Alle tuchtstraffen worden door de Vlaamse regering uitgesproken. In beroep worden ze eveneens opgelegd door de Vlaamse regering nadat de door haar voorziene procedure is gevolgd.

Geen opmerkingen ?

– **Aangenomen.**

Artikel 18

§ 1. De tuchtstraffen op grond van tekortkomingen bij het nakomen van de plichten en de taken vermeld in artikel 8, 1°, 2°, 3°, 4° en 8° worden voorgesteld door de algemeen inspecteur-generaal. De algemeen inspecteur-generaal geeft hiervan melding aan de erkende instantie van de betrokken godsdienst of aan de erkende vereniging van de niet-confessionele gemeenschap.

§ 2. De tuchtstraffen op grond van de tekortkomingen bij het uitvoeren van de taken bedoeld in artikel 8, 5°, 6° en 7°, worden, op voorstel al naar gelang het geval van de erkende instantie van de erkende godsdienst of van de erkende vereniging van de

Voorzitter

niet-confessionele gemeenschap, door de algemeen inspecteur-generaal aan de Vlaamse regering voorgesteld.

Geen opmerkingen ?

— **Aangenomen.**

Artikel 19

De bepalingen van Titel II — hoofdstuk 2 — afdeling 8 van het decreet van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten zijn van toepassing op de leden van de inspectie en begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken, met uitzondering van de artikelen 51, 61 en 62.

Geen opmerkingen ?

— **Aangenomen.**

ONDERAFDELING B

De raad van beroep

Artikel 20

§ 1. De Vlaamse regering stelt de raad van beroep als volgt samen :

1° een voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter, magistraat of emeritus magistraat ;

2° vier leden van wie twee leden rechtstreeks worden aangewezen door de Vlaamse regering. Ze worden gekozen uit leden van de inspectie en begeleiding van het betrokken levensbeschouwelijk vak of bij afwezigheid hiervan uit een lijst die voorgelegd wordt door de erkende instantie van de erkende godsdienst of door de erkende vereniging van de niet-confessionele gemeenschap ;

De twee andere leden worden voorgedragen door de erkende instantie van de betreffende godsdienst of door de voorzitter van de erkende vereniging van de niet-confessionele gemeenschap ;

3° Onder de voorwaarden vermeld in 2° wordt een plaatsvervanger aangeduid.

§ 2. De Vlaamse regering wijst een secretaris en een plaatsvervangende secretaris aan onder de personeelsleden van het departement Onderwijs die behoren tot niveau 1. De secretaris is niet stemgerechtigd.

Geen opmerkingen ?

— **Aangenomen.**

AFDELING 7

Administratieve standen

Artikel 21

De bepalingen vermeld in Titel II — hoofdstuk 2 — afdeling 9 van het decreet van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten zijn van toepassing op de leden van de inspectie en begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken, met uitzondering van de bepalingen inzake wedertewerkstelling en het uitoefenen van gelijkwaardige taken.

Geen opmerkingen ?

— **Aangenomen.**

AFDELING 8

Definitieve ambtsneerlegging

Artikel 22

§ 1. De bepalingen van Titel II — hoofdstuk 2 — afdeling 10 van voornoemd decreet van 17 juli 1991 zijn van toepassing op de leden van de inspectie en begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken.

§ 2. Onverminderd het bepaalde in § 1, worden de tijdelijk aangestelde of de vast benoemde personeelsleden ambtshalve en zonder opzegging verwijderd uit het ambt vanaf het ogenblik waarop de betrokken bevoegde instantie van de erkende godsdienst een einde maakt aan hun mandaat als lid van de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken. Bij een vast benoemd personeelslid is de opzeggingstermijn gelijk aan de periode die nodig is om in aanmerking te komen voor de voordelen van de sociale zekerheid en werkloosheidsuitkering. Tijdens die opzeggingstermijn wordt het per-

soneelslid geacht tijdelijk te zijn aangesteld en geniet het personeelslid de bruto-activiteitswedde verbonden aan het ambt waarin het vast benoemd is. Gedurende de opzeggingstermijn kan het personeelslid door de Vlaamse regering met een andere opdracht belast worden en kan het in zijn ambt worden vervangen.

Geen opmerkingen ?

— **Aangenomen**

AFDELING 9

Bezoldigingsregeling

Artikel 23

De Vlaamse regering bepaalt het geldelijk statuut van de leden van de inspectie en begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken. In afwachting van dat statuut blijven het koninklijk besluit van 15 april 1958 houdende bezoldigingsregeling van het onderwijzend, wetenschappelijk en daarmee gelijkgesteld personeel van het Ministerie van Openbaar Onderwijs en de ter uitvoering ervan genomen bepalingen van toepassing.

Geen opmerkingen ?

— **Aangenomen.**

Artikel 24

De Vlaamse regering bepaalt het bedrag van de forfaitaire vergoeding die aan de leden van de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken wordt toegekend voor de reis- verblijfs- en werkingskosten die verbonden zijn aan de uitoefening van hun ambt.

Geen opmerkingen ?

— **Aangenomen.**

AFDELING 10

Overdracht van personeelsleden naar de inspectie en begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken

Artikel 25

§ 1. De vastbenoemde leden van de

Voorzitter

inspectiedienst bedoeld in artikel 9, vierde en vijfde lid en in artikel 10, § 2, van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, worden op 1 januari 1994 ambtshalve overgedragen naar de inspectie en begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken in dezelfde administratieve toestand als die waarin zij zich bevinden op 31 december 1993, in een overeenstemmend ambt. De Vlaamse regering bepaalt wat als "overeenstemmend ambt," wordt beschouwd.

§ 2. Ze behouden de wedde-, dienst- en ambtsanciënniteit die zij verkregen zouden hebben indien zij in hun vorige dienst van herkomst hun ambt hadden blijven uitoefenen.

§ 3. Indien de Vlaamse regering de erkenning van een bevoegde instantie van een erkende godsdienst of van een vereniging van de niet-confessionele gemeenschap goedkeurt na 1 januari 1994, vervullen de in § 1 bedoelde personeelsleden, vanaf 1 januari 1994 tot de datum van de erkenning, de in artikel 8 vermelde opdrachten onder de bevoegdheid van de Vlaamse regering.

Geen opmerkingen ?

— **Aangenomen.**

AFDELING 11

Vakantie- en prestatieregeling

Artikel 26

De vakantie- en prestatieregeling wordt door de Vlaamse regering bepaald.

Geen opmerkingen ?

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK III

Financiering

Artikel 27

§ 1. Naast de wedde en weddetoelagen die aan de leden van de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken uitbetaald worden, wordt in de begroting van de

Vlaamse regering jaarlijks een krediet ingeschreven voor de organisatie en de werking van de inspectie en begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken. Dit krediet wordt berekend door het aantal betrekkingen van de personeelsformatie, beschreven in artikel 4, te vermenigvuldigen met een forfaitair bedrag, bepaald door de Vlaamse regering.

§ 2. Het in § 1 vermelde krediet wordt toegekend aan de verenigingen zonder winstoogmerk die door de bevoegde instanties van de erkende godsdiensten en door de vereniging van de niet-confessionele gemeenschap erkend worden.

§ 3. De Vlaamse regering bepaalt de controlemaatregelen inzonderheid wat de aanwending van het krediet betreft. De controle mag evenwel geen betrekking hebben op de opportuniteit van de aanwending.

Geen opmerkingen ?

— **Aangenomen.**

TITEL III

Wijzigings-, opheffings-, overgangs- en slotbepalingen

HOOFDSTUK I

Wijzigingsbepalingen

Artikel 28

In het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° In artikel 9 worden tussen de woorden "godsdienstleerkrachten," en "moeten," de woorden "en de leermeesters en de leraars niet-confessionele zedenleer," ingevoegd.

2° In artikel 41, § 2, worden tussen de woorden "godsdienstleerkrachten," en "worden," de woorden : "en de leermeesters en de leraars niet-confessionele zedenleer," ingevoegd en wordt de derde volzin aangevuld met de woorden "of van de erkende vereniging van de niet-confessionele zedenleer" ;

3°. In artikel 101, § 2, 3°, gewijzigd bij het decreet van 17 juli 1991, worden de woorden : "met uitzondering van de bepalingen die de inspecteurs katholieke en protestantse godsdienst betreffen," vervangen door de woorden "uitgezonderd voor zover het bekwaamheidsbewijzen vaststelt in het niet-universitair hoger onderwijs,,"

Geen opmerkingen ?

— **Aangenomen.**

Artikel 29

Artikel 6 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, zoals vervangen bij het decreet van 17 juli 1991, wordt vervangen als volgt :

„Artikel 6

Met inachtneming van het door of krachtens het decreet bepaalde minimumlessenrooster en, behalve voor het onderricht in een erkende godsdienst, een op die godsdienst berustende zedenleer of in de niet-confessionele zedenleer, met inachtneming van de eindtermen, beschikt elke inrichtende macht voor haar onderwijsinstellingen over de vrijheid de lessenroosters en de leerplannen vast te stellen en kiest zij vrij haar pedagogische methodes.

Met het oog op het waarborgen van het studiepeil moet de Vlaamse regering evenwel de leerplannen goedkeuren van de vakken waarvoor eindtermen in acht moeten worden genomen.”

Geen opmerkingen ?

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK II

Opheffingsbepalingen

Artikel 30

De artikelen 9, vierde tot zevende lid, en 10, § 2, van dezelfde wet van 29 mei 1959, gewijzigd bij het decreet van 17 juli 1991, worden opgeheven.

Voorzitter

Geen opmerkingen ?

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK III

Overgangsbepalingen

Artikel 31

In afwijking van artikel 19 van het decreet van 17 juli 1991 betreffende de inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten, gewijzigd bij decreet van 23 oktober 1991 en bij decreet van 28 april 1993 betreffende het onderwijs IV en in afwijking van artikel 9, § 2 van dit decreet, mogen de leden van de inspectie en begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken die voor hun benoeming als vast benoemd lid behoorden tot de inspectiedienst bedoeld in artikel 9, vierde en vijfde lid en in artikel 10 § 2 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de Onderwijswetgeving en die een mandaat in een inrichtende macht of een opdracht in een onderwijsinstelling of een centrum uitoefenden buiten hun inspectieopdracht, dit mandaat of die activiteit verder waarnemen, doch beperkt tot de aard en de omvang ervan op de dag vóór hun aanstelling als lid van de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken.

Geen opmerkingen ?

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK IV

Slotbepaling

Artikel 32

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 1994, met uitzondering van artikel 5, dat in werking treedt op 1 november 1993.

Geen opmerkingen ?

— **Aangenomen.**

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen volgende week donderdag om 16 uur de hoofdelijke stemming over het gehele ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET betreffende het onderwijs-V — 408 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet betreffende het onderwijs-V.

Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer de voorzitter, ik verzoek u om dit ontwerp naar de commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid, terug te verwijzen.

De voorzitter : Is de Raad het daarmee eens ? (*Ja*)

Aldus zal geschieden.

VOORSTEL VAN DECREET van mevrouw A. Leysen en de heren A. Schellens en J. Tavernier houdende de erkenning en de subsidiëring van de Stichting voor de Vlaamse School-sport — 411 (1993-1994) — Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het voorstel van decreet van mevrouw Leysen en de heren Schellens en Tavernier houdende de erkenning en de subsidiëring van de Stichting voor de Vlaamse School-sport.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Swinnen, verslaggever, heeft het woord.

De heer R. Swinnen, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de voorzit-

ter, mijnheer de minister, collega's, de commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid heeft onderhavig voorstel van decreet tijdens haar vergadering van 5 november jongstleden besproken.

Dit voorstel geeft een decretale basis aan een feitelijke toestand die sinds 1984 bestaat. Inderdaad, gestructureerde school-sport bestaat in Vlaanderen sinds 1972 door de oprichting van het Sportsecretariaat en de VZW ROOS, en het NSVO respectievelijk in het rijksonderwijs en het vrij katholiek onderwijs. In 1981 werd het gemeentelijk en provinciaal school-net bedacht met de school-sportfederatie Gepos. In 1984 besloten de drie school-sportfederaties de koepel Stichting Vlaamse School-sport op te richten om meer personeels- en werkmiddelen te verwerven. Het aanbod van school-sportactiviteiten bleef echter per net georganiseerd, uitzonderd voor een beperkt aantal gezamenlijke acties.

Vandaag, bijna 10 jaar na de oprichting van de koepel SVS, wordt deze feitelijke toestand wettelijk vastgelegd. Het voorstel dat vanuit de onderscheiden school-sportfederaties is gegroeid, bevat een viertal krachtlijnen die ik voor de goede orde nogmaals expliciet op een rijtje zet.

Ten eerste, het is een netoverschrijdend initiatief dat evenwel geen afstand doet van de pedagogische eigenheid van elk net, bijvoorbeeld inzake navorming.

Ten tweede, de Stichting is een instelling van openbaar nut met rechtspersoonlijkheid in de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk.

Ten derde, de Stichting wordt paritair bestuurd door een raad van bestuur die voor de helft is samengesteld uit leden voorgedragen vanuit het vrij gesubsidieerd onderwijs, voor één vierde vanuit het gemeenschaps-onderwijs en voor één vierde vanuit het officieel gesubsidieerd onderwijs. Dit pariteitsprincipe wordt ook toegepast op het personeelsbestand van het coördinatiecentrum en de 5 provinciale centra.

Ten vierde, vertrekkend vanuit de

Swinnen

basisoptie schoolsport organiseert, overlegt en adviseert de Stichting de initiatieven inzake sportbeoefening in schools en naschools verband.

Vandaar dat de Stichting een door de Vlaamse regering erkend instrument wordt dat meer en betere initiatieven kan nemen die moeten resulteren in de verbetering van de fysieke conditie van de schoolgaande jeugd in het bijzonder en haar gezondheidstoestand in het algemeen. Aldus wordt de Stichting de eerste en belangrijkste stimulator van een permanente en kwalitatief hoogstaande sportbeoefening, ook na het beëindigen van de studies.

Tijdens de bespreking uitte een lid van de commissie zijn vrees over de samenwerking van de schoolsportstichting met andere organisaties op lokaal en bovenlokaal vlak, inzonderheid over de slechte coördinatie inzake het gebruik van de beschikbare infrastructuur van scholen en gemeenten door scholen, clubs en particulieren. Wellicht kan de minister hier enige verduidelijking geven die het desbetreffende commissielid kan geruststellen.

Het geamendeerde voorstel werd met tien stemmen voor bij één onthouding aangenomen. (**Applaus**)

De voorzitter : De heer Pierco heeft het woord.

De heer L. Pierco (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, allereerst dank ik de heer Swinnen voor zijn bondig en tegelijk correct weergegeven verslag van de discussie in commissie.

Ik heb inderdaad tijdens die bespreking een aantal bedenkingen bij onderhavig voorstel van decreet geuit en enkele, toch wel belangrijke vragen gesteld.

Aangezien in de memorie van toelichting uitdrukkelijk verwezen wordt naar allerlei rapporten over de gebrekkige fysieke toestand van onze jongeren, had ik verwacht dat dit voorstel van decreet daar iets zou aan doen, of in ieder geval meer maatre-

gelen zou bevatten dan deze die thans daartoe van kracht zijn. Nochtans moet ik, na lectuur van de verschillende artikelen, concluderen dat dit voorstel van decreet wezenlijk niets verandert aan de huidige situatie, maar de bestaande toestand institutionaliseert.

Inhoudelijk wordt er wel hier en daar gesleuteld aan de structuren van de Stichting Vlaamse Schoolsport. Aan de werking wordt echter niets fundamenteels gewijzigd. Mijn hoop dat de meerderheid met dit voorstel zou trachten te komen tot een vernieuwde visie — die een surplus zou hebben betekend nadat minister Van den Bossche gezorgd heeft voor de verplichte invoering van 2 uren lichamelijke opvoeding in het secundair onderwijs — op de schoolsport, die inderdaad een niet onbelangrijke schakel vormt in de opleiding van de jeugd, is vals gebleken.

Ik denk hierbij vooral aan de integratie van de schoolsport in het geheel van de sportopleiding voor de jeugd. Dit terrein wordt inderdaad door tal van instanties betreden : de talrijke clubs die zich bezighouden met de jeugdopleiding, het Bloso met zijn kriebelactie, de schoolsportfederaties en zelfs het BOIC, dat destijds lentspelen organiseerde. Iedereen houdt zich bezig met de sportopleiding voor de jeugd, maar er is een gebrek aan taakverdeling, afspraken en integratie.

Artikel 4, punt 3 van het voorstel van decreet bepaalt dat de Stichting voor de Vlaamse Schoolsport de samenwerking zal bevorderen met organisaties op lokaal, provinciaal, gewestelijk, nationaal en zelfs op internationaal vlak. Op grond van dit voorstel krijgt zij hiervoor echter niet de middelen. Eigenlijk is het decreet dus niet meer dan een — weliswaar goedbedoelde — intentieverklaring, omdat niet wordt voorzien in de noodzakelijke organisatorische middelen.

In dit voorstel van decreet wordt met geen woord gerept over het gebruik van de sportinfrastructuur, meer bepaald van de schoolsportinfrastructuur. De meeste schoolsportfedera-

ties van elk net doen meestal een beroep op de gemeentelijke infrastructuur op uren en dagen dat deze ook zeer druk wordt bezet door de clubs, die dan meestal moeten wijken. Dit geeft meer dan eens aanleiding tot wrijvingen tussen gemeentelijke sportdiensten, gemeentelijke sportclubs en de schoolsportfederaties. Dit is niet bevorderlijk voor de sportopleiding van de jongeren.

Dit decreet zou moeten voorzien in een aantal oplossingen voor dit probleem zodat de schoolsportinfrastructuur ook na de schooluren beter kan worden gebruikt door de schoolsportfederaties.

In dit voorstel van decreet worden geen opleidings- of vormingsnormen vastgelegd voor de gedetacheerde leerkrachten. De sportopleiding van de jeugd moet op een zo wetenschappelijk mogelijke manier worden aangepakt. Zij vereist van de sportbegeleiders en van de sportanimatoren een bepaalde vakkundigheid. De gezondheid van de jongeren mag immers niet in gevaar worden gebracht. Mijn amendement ertoe strekkende ten minste het diploma van regent in de lichamelijke opleiding te eisen voor de leerkrachten, werd niet door de commissie weerhouden. Ik heb het thans opnieuw ingediend in de plenaire vergadering.

Er moeten kwaliteitsnormen bestaan. Ik ben mij er overigens van bewust dat er in alle netten, zowel in het vrij onderwijs als in het gesubsidieerd en in het gemeenschapsonderwijs, enorme inspanningen worden geleverd door vrijwilligers — vaak geen leerkrachten in de lichamelijke opvoeding — die zeer verdienstelijk werk presteren, omdat zij gemotiveerd zijn om de jongeren een sportopleiding te geven na de schooluren.

Wij moeten er echter voor zorgen dat ook deze mensen beantwoorden aan een bepaald niveau. Daarom is de opleiding van deze begeleiders een noodzaak.

Het voorstel van decreet bepaalt dat het de Vlaamse regering is die de personeelsformatie en de aanwervingsvoorwaarden vastlegt.

Pierco

Uiteraard kan zij een aantal eisen stellen, maar kan zij ook een aantal overgangsbepalingen inschrijven zodat waardevolle personen nog kunnen worden behouden. Wij hebben hier een kans gemist om beter te doen en om beter sport te geven. Ik wil de werking van de schoolsportfederaties niet bekritisieren. Zij leveren verdienstelijk werk. Ik had eigenlijk meer verwacht dan dat men de toestand slechts zou institutionaliseren. Ik wil zeker niet op een negatieve toon eindigen want er zitten in het decreet een aantal positieve dingen met name dat men meer netoverschrijdend gaat werken. De verhouding tussen de verschillende netten qua samenstelling van het bestuur en de personeelsformatie had anders kunnen zijn. De vorming van de jongeren zou beter kunnen worden georganiseerd op het moment dat de zaak zou worden opengetrokken.

Het voorstel geeft rechtszekerheid aan de betrokkenen en geeft jaarlijks de nodige kredieten om de werking van de schoolsportfederaties en van de Vlaamse Stichting Schoolsport te waarborgen. Ik betreur alleen, samen met mijn fractie, dat het voorstel té beperkt van opzet is en dat het eigenlijk geen meerwaarde toevoegt aan de bestaande vorm van school-sport. (**Applaus**)

De **voorzitter** : De heer Caudron heeft het woord.

De heer J. Caudron (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, ook ik wil de verslaggever gelukwensen. Ik wil mij verontschuldigen omdat ik aan de basis lig van een misverstand dat binnen de fractie van de Volksunie is gerez. De Volksunie-Sportcommissie heeft het voorstel van decreet besproken en te licht bevonden. Wij zullen het dus niet goedkeuren. Onze vertegenwoordiger in de commissie voor Onderwijs, de heer Appeltans, had zich in die commissie echter reeds akkoord verklaard met het decreet. Wij willen de situatie nu recht-trekken.

Mijnheer de minister, wij gaan niet akkoord omdat het voorstel een con-

solidatie is van de bestaande toestand die totaal verpolitiekt is. Alles wordt net verdeeld onder de drie grote partijen. Het vrij gesubsidieerd onderwijs gaat naar de CVP, naar de heer Seppion. Het gemeenschapsonderwijs gaat naar de SP, naar de heer Faveere. Het gemeentelijk en het provinciaal onderwijs gaan naar de VLD, naar de heer Defever. Dat kan niet. Wij gaan er ook niet mee akkoord dat de NSVO en Sporta zo maar onder de CVP-koepel vallen. Ik ken een aantal personen die al lang werkzaam zijn in die beide organisaties maar die zich helemaal niet bij de CVP thuis voelen. Vroeger toen er geen structuren bestonden, voetbalden de kinderen dinsdagnamiddag en de donderdagnamiddag werd er geturnd of werd er gezwommen of gelopen. Zij hadden heel veel beweging zonder de nu bestaande sportstructuren. Structuur om de structuur, wij zien het anders.

De heer Pierco sprak over twee uren verplicht lichamelijke opvoeding. Dat is aan u te danken, mijnheer de minister. Aan u dus alle lof. Maar verleden week heb ik u een vraag gesteld over het feit dat er in het instituut het Heilig Hart te Tielt slechts één uur lichamelijke opvoeding wordt gegeven in een bepaalde klas. Dat verwondert u misschien. Het heeft mij ook verwonderd. Wat gaat u daaraan doen ?

De **voorzitter** : De minister heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer de voorzitter, deze vraag is mij niet bekend, maar ik zal onmiddellijk een inspectie sturen naar de door de heer Caudron geciteerde school. Er kan daarover geen discussie zijn. Dat kan niet.

De heer J. Caudron : Mijnheer de minister, ik vraag u bijkomend te onderzoeken of er nog andere scholen zijn die uw instructies om minstens twee uur lichamelijke opvoeding te geven, met voeten treden. Mijnheer de voorzitter, de Volksunie protesteert tegen dit politiek gekleurde sportgegeven en zal het voorstel van decreet bijgevolg niet goedkeuren.

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer de voorzitter, ik vestig er de aandacht op dat ik namens de regering een amendement heb ingediend op artikel 6. Wij vragen artikel 6 te wijzigen zodat de ter beschikking gestelde leerkrachten maximaal en zo efficiënt mogelijk kunnen worden ingezet. Vervolgens wens ik te antwoorden op de vraag van de verslaggever in verband met de infrastructuur. Ik ben ter zake bereid de verschillende netten bijeen te roepen om samen met de indieners van dit voorstel van gedachten te wisselen over de maximale aanwending van de infrastructuur.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (Neen)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet van mevrouw Leysen en de heren Schellens en Tavernier houdende de erkenning en de subsidiëring van de Stichting voor de Vlaamse Schoolsport.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet.

— **Aangenomen.**

Artikel 2

§ 1. Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder „school-sport” : de georganiseerde sportbeoefening in schools en naschools verband voor de leerlingen uit het gewoon en buitengewoon basis- en secundair onderwijs van de door de Vlaamse Gemeenschap georgani-

Voorzitter

seerde, gesubsidieerde of erkende onderwijsinstellingen.

§ 2. De onderwijsinstellingen die niet voldoen aan de voorwaarden genoemd in § 1, kunnen voor de organisatie van de schoolsport ten behoeve van hun leerlingen een samenwerkingsakkoord sluiten met de in artikel 3 genoemde Stichting.

— **Aangenomen.**

Artikel 3

§ 1. De Stichting voor de Vlaamse Schoolsport, hierna te noemen „de Stichting”, is een instelling van openbaar nut als bedoeld in de wet van 27 juni 1921 waarbij aan de verenigingen zonder winstgevend doel en aan de instellingen van openbaar nut rechtspersoonlijkheid wordt verleend.

§ 2. De Stichting treedt op als overkoepelende en coördinerende instantie voor de schoolsport.

§ 3. De Vlaamse regering erkent de Stichting als uit haar statuten blijkt dat zij beantwoordt aan de in artikelen 4, 5 en 6, § 1 van dit decreet gestelde voorwaarden. De erkenning kan ingetrokken worden indien de Stichting niet meer aan deze voorwaarden voldoet.

— **Aangenomen.**

Artikel 4

De Stichting heeft ten aanzien van de leerlingen vermeld in artikel 2 de volgende doelstellingen en opdrachten :

1° initiatieven ter bevordering van de schoolsport stimuleren, ontwikkelen en nemen ;

2° sportieve activiteiten aanbieden ;

3° de samenwerking bevorderen met alle organisaties die de doelstellingen, vermeld in 1° en 2°, op lokaal, provinciaal, gewestelijk, nationaal of internationaal vlak nastreven.

— **Aangenomen.**

Artikel 5

§ 1. De Stichting wordt geleid door een raad van bestuur die paritair is samengesteld.

Die raad van bestuur bestaat voor de ene helft uit leden die voorgedragen zijn door de meest representatieve verenigingen van inrichtende machten uit het vrij gesubsidieerd onderwijs, en voor de andere helft en in gelijk aantal uit leden die voorgedragen zijn door de meest representatieve verenigingen van inrichtende machten van het officieel gesubsidieerd onderwijs en door de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt het aantal leden van de raad van bestuur.

— **Aangenomen.**

Artikel 6

§ 1. Voor het uitvoeren van de in artikel 4 vermelde doelstellingen en opdrachten richt de raad van bestuur een coördinatiecentrum en vijf provinciale centra op.

§ 2. De personeelsformatie van het coördinatiecentrum en van de vijf provinciale centra bestaat onder meer uit personeelsleden met verlof wegens opdracht. Ze worden voor de ene helft geworven uit personeelsleden van het vrij gesubsidieerd onderwijs en voor de andere helft en in gelijk aantal uit personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs en van het officieel gesubsidieerd onderwijs. Dit verlof wordt bezoldigd en gelijkgesteld met een periode van dienstactiviteit. Tijdens dit verlof behouden de betrokken personeelsleden de voordelen van hun administratief en geldelijk statuut. Zij kunnen hun rechten op bevordering tot een hoger ambt en op een hogere wedde steeds laten gelden.

§ 3. Naast de in § 2 vermelde personeelsleden kunnen ook contractueel aangeworven personeelsleden deel uitmaken van de personeelsformatie van het coördinatiecentrum en van de vijf provinciale centra.

§ 4. De Vlaamse regering bepaalt de personeelsformatie van het coördinatiecentrum en van de vijf provinciale centra, en de aanwervingsvoorwaarden van de contractuele personeelsleden.

Op artikel 6 werden 3 amendementen ingediend.

Ten eerste, is er een amendement van de Vlaamse regering dat door minister Van den Bossche zoëven werd toegelicht. Het luidt als volgt :

Artikel 6

Paragraaf 3 vervangen door de volgende bepaling :

„§ 3. Naast de in § 2 vermelde personeelsleden kunnen ook personeelsleden worden aangeworven die behoren tot het onderwijzend personeel en ter beschikking gesteld zijn wegens ontstentenis van betrekking.“.

Ten tweede, is er een amendement van mevrouw Leysen, de heren Swinnen en Moors dat luidt als volgt :

Artikel 6

A. Een nieuwe § 3bis invoegen die luidt als volgt :

„§ 3bis. In afwijking van § 2 en § 3 kunnen de contractuele personeelsleden die bij de inwerkingtreding van dit decreet in dienst zijn bij de bestaande verenigingen zonder winstoogmerk voor de schoolsport, deel uitmaken van de personeelsformatie van het coördinatiecentrum en van de vijf provinciale centra.“.

B. In § 4 op de tweede regel na de woorden „de vijf provinciale centra,” de woorden „het aantal” invoegen en op de derde en de vierde regel de woorden „van de contractuele personeelsleden” vervangen door de woorden „van de in § 3bis bedoelde contractuele personeelsleden”.

Mevrouw Leysen heeft het woord.

Mevrouw A. Leysen : Mijnheer de voorzitter, wij begrijpen dat de Vlaamse regering een goed beheer

Leysen

wil doen. Wij stellen echter voor in een overgangsmaatregel te voorzien voor degenen die momenteel reeds op contractuele basis werken. Ik meen dat dit eveneens aansluit bij het standpunt van de heer Pierco namelijk dat er momenteel waardevolle mensen in dienst zijn. Wij hebben begrip voor het uitdovend karakter naar de toekomst toe, maar wij dringen aan op deze toevoeging.

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer de voorzitter, ik veroorloof mij namens de regering te zeggen dat mevrouw Leysen een verbetering aanbrengt aan het amendement dat wij hebben ingediend. Ik onderschrijf derhalve het subsidiair amendement van mevrouw Leysen en de heren Swinnen en Moors.

De voorzitter : Op artikel 6 werd door de heer Pierco een derde amendement ingediend dat luidt als volgt :

A. Aan § 3 toevoegen wat volgt :

„Ze worden eveneens voor de ene helft geworven uit personeelsleden van het gesubsidieerd vrij onderwijs en voor de andere helft uit personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs en van het gesubsidieerd officieel onderwijs.“

B. Een § 5 toevoegen die luidt als volgt :

„§ 5. Alle personeelsleden belast met sportbegeleiding, -animatie en -promotie zijn houder van een diploma van geaggregeerde in de lichamelijke opvoeding.“

De heer Pierco heeft het woord.

De heer L. Pierco : Mijnheer de voorzitter, zoals aangekondigd in mijn uiteenzetting, dien ik mijn amendement opnieuw in dat in de commissie niet is weerhouden. In dit amendement stel ik voor dat diegenen die zich expliciet met sportopleiding, -begeleiding en animatie enzovoort op het terrein bezig houden, minimaal het diploma van geaggre-

dueerde in de lichamelijke opvoeding zouden bezitten.

De voorzitter : De stemmingen over de drie amendementen en over het artikel 6 worden dus aangehouden.

Artikel 7

De Vlaamse regering bepaalt het krediet dat jaarlijks wordt ingeschreven voor de subsidiëring van de organisatie en de werking van de Stichting en voor de subsidiëring van personeelskosten van contractueel aangeworven personeelsleden. Ze bepaalt ook de voorwaarden waaraan de Stichting moet voldoen om in de subsidiëring opgenomen te worden. Het toezicht, de controle op de activiteiten van de Stichting en de aanwending van de middelen worden door de Vlaamse regering geregeld.

— **Aangenomen.**

Artikel 8

Aan artikel 90, § 2 van het decreet van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten, gewijzigd bij decreet van 28 april 1993, wordt een 12° toegevoegd dat luidt als volgt :

„12° om deel te nemen aan activiteiten van de Stichting voor de Vlaamse Schoolsport.“

— **Aangenomen.**

Artikel 9

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 1994.

— **Aangenomen.**

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen volgende week donderdag om 16 uur de hoofdelijk stemming over het gehele voorstel van decreet houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag. Zoals meegedeeld is de interpellatie van de heer Van Grembergen afgelast. De heer Van Grembergen zal volgende week donderdag als eerste aan het woord komen in het debat over de mededeling van de minister-president.

Wij komen volgende week woensdag om 15 uur opnieuw bijeen.

De vergadering is gesloten.

— **De vergadering wordt gesloten om 12.37 uur.**